

Reformace č. 50

Kdo žije bez modlitby, kdo se jenom málo modlí, kdo jenom zřídka čte Slovo a málokdy vzhlíží k nebi, aby byl občerstven shůry, stane se člověkem, jehož srdce bude suché a neplodné. Ale kdo propadá skrytému vyhledávání Boha, kdo tráví mnoho času ve svatém spočinutí, kdo se těší v rozjímání nad Slovem Nejvyššího, ten, jehož duše je cele odevzdaná Kristu, musí být člověkem, jehož srdce přetéká. A jaké je jeho srdce, takový bude i jeho život.

Charles H. Spurgeon (1834-1892)

OBSAH

Zkoumáte Písma... – a Písma svědčí o mně (J 5,39)	3
Kristova blahosklonnost	5
Přísné napomínání vede k růstu (Tt 1,13-14)	12
Kotva pro vaši duši (Žd 6,13-20)	21
Nová milost a zaslíbení (Gn 13,5-18)	35
Spasení je zadarmo.....	52
Doba útisku (1620-1781)	76
Vzhůru k nebesům (26).....	83

ZKOUMÁTE PÍSMATA... – A PÍSMATA SVĚDČÍ O MNĚ

(J 5,39)

Albert Nougier

Článek na stránkách Reformace – [zde](#).

Jan Zlatoústý (349-407), jeden z „otců“ církve, napsal: „Důvodem všeho zla je to, že neznáme Písma. Jdeme do boje beze zbraní.“

Nic důležitého se nestaví bez průzkumu terénu ke zjištění druhu půdy a shromáždění všech potřebných informací k bezpečnému otevření staveniště.

Žádný voják nemůže jít do boje bez výstroje a zbraně. Musí také studovat terén na štábních mapách nebo průzkumem, aby věděl kde je nepřítel. Politici, ti si žádají sondáže, aby znali mínění a následně zrevidovali politiku.

My, vojáci a vyslanci Ježíše Krista, vlastníme jako zbraň obávaný dvousečný meč: Boží Slovo. Jak ho používáme? Jestliže se začteme hlouběji, podobně jako s průzkumem terénu, budeme stále lépe poznávat osobu Pána a budeme připraveni mu s nadšením sloužit. Dostaneme instrukce a pokyny, budeme moci hledět na dny zlé v pokoji a důvěře, čelit nepříteli, knížeti temnot, bez utrpení porážky. Protože ten, který je v nás, je větší než ten, který je ve světě.

Převzato z kalendáře „Méditations Quotidiennes“. Publikováno se svolením vydavatele.

KRISTOVA BLAHOSKLONNOST

Arthur W. Pink

Článek na stránkách *Reformace* – [zde](#).

Pro přesnost bychom měli zdůraznit rozdíl mezi blahosklonností a ponížením Krista, neboť mnoho pisatelů tyto dva výrazy zaměňuje. Tento rozdíl způsobil Duch Svatý (Fp 2,7-8). Zaprvé, „sám sebe zmařil“, zadruhé, „ponížil se“. Blahosklonnost Boha Syna spočívala v tom, že na sebe vzal naši přirozenost, Slovo se stalo tělem. Jeho ponížení sestávalo z následného pokoření a utrpení, které strpěl v naší přirozenosti. Vzetí lidské přirozenosti na sebe nebylo samo o sobě součástí Kristova ponížení, protože i v ní si zachoval své slavné vyvýšení. Avšak spojení stvořené přirozenosti, oživeného prachu, se sebou samým bylo od Boha Syna skutkem nekonečné blahosklonnosti.

„Kterýž jsa v způsobu Božím, nepoložil sobě toho za loupež rovný býti Bohu, ale samého sebe zmařil, způsob služebníka přijav, podobný lidem učiněn. A v způsobu nalezen jako člověk, ponížil se, poslušný byv až do smrti, a to smrti kříže. Protož i Bůh povýšil ho nade vše, a dal jemu jméno nad každé jméno...“ (Fp 2,6-9 KRAL). Tyto verše sledují cestu Prostředníka z nejvyšší slávy do nejhlubšího ponížení a znovu zpět k Jeho nejvyšší poctě. Jaká to byla podivuhodná cesta! A jak je hrozné, že tento shůry inspirovaný popis Jeho cesty se stal předmětem teologických

sporů. Jen v málo otázkách se projevila strašlivá zkaženost lidského srdce děsivěji než v rouháním chrleném ohledně těchto veršů.

Zběžný pohled na kontext (Fp 2,1-5) rázem ukáže, že apoštol měl v úmyslu vyzvat křesťany k vzájemnému duchovnímu společenství – aby byli jednomyslní, aby se navzájem milovali, aby byli pokorní a nesmýšleli o sobě vysoko, aby druhé pokládali za lepší než sami sebe. Pro zdůraznění uvedl příklad našeho Pána ve verších, nad kterými právě uvažujeme. Má v nás být takové smýšlení, jako bylo v NĚM; mysl, duch, zvyk sebeodříkání, mysl orientovaná na sebeobětování a poslušnost Bohu. Musíme se pokořovat pod mocnou Boží ruku, aby nás povýšil v ustanovený čas (1Pt 5,6). Aby nám postavil před oči příklad Krista v co nejpestřejších barvách, bere nás Duch svatý zpět do postavení, které náleželo našemu Prostředníku ve věčnosti. Ukazuje nám, že Mu patřila nejvyšší důstojnost a sláva, a poté nám připomíná ty nepředstavitelné hlubiny blahosklonnosti a ponížení, do kterých sestoupil kvůli nám.

Způsobem bytí byl roven Bohu

„Kterýž jsa v způsobu Božím. (KRAL)“ Tato věta nás především ujišťuje o absolutním Božství Syna, protože žádný pouhý tvor, ať je na stupnici bytostí sebevyš, nikdy nemůže být „ve způsobu Božím.“ Těmito třemi slovy byl vyjádřen vztah Syna k Božství.

Za prvé, On přebývá v Božím „způsobu“, který je spatřován v NĚM samotném.

Za druhé, je obrazem neviditelného Boha (Ko 1,15), čímž je nám řečeno, že nám ukázal Boha (2K 4,6).

Za třetí, On je „odleskem Boží slávy a výrazem Boží podstaty“ (Žd 1,3). Tyto výrazy nejspíše spojují představy vyvolané jak způsobem, tak podobou - vyjadřují to, že celá Boží přirozenost je v Kristu, že On se stal sdělením a vyjádřením Boha pro nás.

„Kterýž jsa“ nebo přebývá (je sotva správné říkat o božské osobě, že „existuje“). Existuje sám o sobě; vždy byl „ve způsobu Božím.“

„Způsob“ (řecké slovo se nachází v Novém zákoně jen ve Filipským 2,7 a Markovi 16,12) je to, co je zjevné. „Způsob Boží“ je vyjádřením, které, zdá se, se snaží naznačit Jeho viditelnou slávu, Jeho zjevenou vznešenost, Jeho projevenou svrchovanost. Od věčnosti byl Syn oděn do všech znaků božství, ozdobený celou božskou nádherou. „ Slovo bylo Bůh“ (J 1,1).

Nelpěl na své rovnosti

„... nepoložil sobě toho za loupež rovný býti Bohu. (KRAL)“ Téměř každé slovo v tomto verši se stalo příležitostí ke sporu. My však máme takovou důvěru v dohled Boží prozřetelnosti, že nás uspokojuje vědomí, že překladatelé naší autorizované verze byli uchráněni od všech závažných omylů ohledně tohoto nadmíru důležitého předmětu. Jako se první část našeho verše vztahuje k objektivnímu vylíčení božské důstojnosti Syna, tak tato druhá část potvrzuje Jeho subjektivní vědomí. Slovo „nepoložil“ je zde použito (v aoristu) k označení určitého bodu v minulosti. Slovo „loupež“ nenaznačuje kořist ani poklad, ale skutek

uzmutí kořisti. Syn neměl rovností s Otcem a Duchem svatým na mysli skutek uchvácení.

„... nepoložil sobě toho za loupež rovný býti Bohu. (KRAL)“. Je to jen záporné vyjádření toho, že Kristus považoval rovnost s Bohem za něco, co Mu právem a z podstaty náleželo. Bylo to Jeho nepopiratelné právo. Kristus neměl takovou rovnost za zasahování do nadřazenosti Jiného, ale považoval se za Toho, kdo má právo na všechny božské pocty. Protože měl postavení jedné ze Tří stejně věčných a stejně slavných Osob Božství, jež mají stejnou podstatu, považoval Syn svou plnou a dokonalou rovnost s Otcem a Duchem svatým za svůj neměnný podíl. V 6. verši je nade vši pochybnost skrytý odkaz na satanův pád. Ten, ačkoliv v pozici „ustanoveného cheruba“ (Ez 28,14 ČSP), stál nekonečně pod Bohem, a přesto se pokusil zmocnit rovnosti s Ním. „Vystoupím na posvátná návrší oblaků, s Nejvyšším se budu měřit“ (Iz 14,14).

Ať už je řecké slovo pro „loupež“ přeloženo jakkoliv, je zřejmé, že hlavním výrazem této věty je „rovný“. Protože pokud to znamená skutečnou a náležitou rovnost, potom je důkaz pro úplné božství Spasitele nevyvratitelný. Jak tedy stanovit přesný význam tohoto slova? Ne tím, že se obrátíme na Homéra nebo jiného pohanského pisatele, ale nalezením významu slova jemu příbuzného. Kdybychom dokázali stanovit přesný překlad adjektiva, pak si můžeme být jistí příslovcem. Adjektivum se nachází v několika textech (Mt 20,12; Lk 6,34; J 5,18; Sk 11,17; Zj 21,6). Každý z těchto textů neodkazuje jen na pouhou podobu, ale na skutečnou a náležitou rovnost! A tak jde síla této věty ruku v ruce s „Já a Otec jsme jedno“ (J 10,30). Nesmíme dovolit větě z Jana 14,28 –

„Otec je větší než já“, aby popřela Jana 10,30. V Písmu Svatém nejsou žádné rozpory. Každý z těchto textů platí ve své plné síle, aniž by mezi nimi došlo ke konfliktu. Jednoduchou cestou k objevení jejich dokonalého souladu je si vzpomenout, že Písmo ukazuje našeho Spasitele ve dvou hlavních postaveních: jako Boha Syna, druhou Osobu Trojice, a jako Prostředníka, Bohočlověka, Slovo, které se stalo tělem. V prvním případě je popsán jako Ten, kdo vlastní všechny dokonalosti božství; v tom druhém jako Služebník Boha. Mluvil-li o sobě z hlediska podstaty svého Bytí, mohl bezvýhradně říct: „Já a Otec jsme jedno“ – jedno podstatou a přirozeností. Mluvil-li o sobě z hlediska svého zástupného postavení, mohl říct: „Můj Otec je větší než já“, ne podstatou, ale funkčně.

Každý použitý výraz (Fp 2,6) uplatnil Duch Svatý konkrétně tak, aby vyvýšil božskou důstojnost Kristovy osoby. On je Držitelem slávy rovnocenné s tou Boží, s nepochybným právem na tuto slávu, a přivlastnit si ji nepovažoval za loupež. Jeho sláva není nahodilá nebo mimořádná, ale zásadní a podstatná, spočívá ve „způsobu Božím“. Je zcela nemožné, aby nastala rovnost mezi tím, co je Nekonečné a co je konečné, co je Věčné a co je časné, Tím, kdo je Stvořitelem, a tím, co je stvořené.

„Ke komu mě chcete připodobnit, aby *mi* byl roven?“ praví Svatý“ (Iz 40,25) – tak zní Boží výzva. A tak by bylo nejvyšší loupeží a největším rouháním, kdyby se nějaký tvor považoval za „rovného Bohu“.

Sám sebe zmařil

„Ale samého sebe zmařil.“ Význam těchto slov je vysvětlen následujícími slovy. Syn byl tak daleko od toho, aby neústupně trval na svých osobních právech jakožto člen požehnané Trojice, že se jich dobrovolně vzdal. Ochotně odsunul stranou úchvatné znamenitosti Stvořitele, aby se zjevil v podobě tvora, ano, v podobě padlého člověka. Vzdal se svého postavení nadvlády a vstoupil do postavení otroctví. Ačkoliv byl roven majestátem a slávou Bohu, radostně se podvolil Otcově vůli (J 6,38). Jaká neporovnatelná blahosklonnost! Ten, kdo byl nedílným právem ve způsobu Božím, strpěl, aby byla Jeho sláva zastíněna, Jeho čest hozena do prachu a On sám ponížen tím nejostudnějším způsobem smrti.

„Způsob služebníka přijav (KRAL)“. Tím, že to udělal, nepřestal být tím vším, čím byl předtím, ale vzal na sebe něco, čím předtím nebyl. V Jeho božské přirozenosti nedošlo ke změně, ale ke sjednocení Jeho božské osoby s lidskou přirozeností.

„Ten, kdo je Bohem, nemůže přestat být Bohem, stejně jako ten, kdo není Bohem, se Bohem nemůže stát.“ (John Owen).

Kristus se žádné ze svých božských vlastností nezřekl, protože jsou od Jeho osoby neoddělitelné stejně jako horko od ohně nebo hmotnost od hmoty. Jeho vznešená sláva však byla na chvíli zakryta přechodným závojem lidského těla. Tento výrok není v rozporu s Jan 1,14 – „Spatřili jsme jeho slávu“ (vysvětluje Mt 16,17), na rozdíl od neznovuzrozených zástupů, před kterými byl „jak oddenek z vyprahlé země“ a „neměl vzhled ani důstojnost“ (Iz 53,2).

Byl to sám Bůh, kdo „Byl zjeven v těle“ (1Tm 3,16). Ten, kdo se narodil v betlémských jeslích, byl „mocný Bůh“ (Iz 9,6 ČSP) a ohlášený jako „Kristus Pán“ (Lk 2,11). Nechť nepanuje v této otázce žádná nejistota. Kdyby „zmařil“ sám sebe v některé ze svých osobních dokonalostí, kdyby byly jeho božské vlastnosti odsunuty stranou, potom by Jeho uspokojující oběť neměla nekonečnou hodnotu. Když se stal tělem, nebyla sláva Jeho osoby ani v nejmenší míře snížena, ačkoliv byla (do jisté míry) skryta nízkou podobou služebníka, kterou na sebe vzal. I při svém sestoupení na zem byl Kristus stále „rovný Bohu“. Lidé ukřižovali samotného Pána slávy (1K 2,8).

„Způsob služebníka přijav (KRAL)“. To byla ta veliká blahosklonnost, přesto však nedokážeme plně uchopit nekonečnost Synova snížení se. Pokud Bůh „sestupuje níže, aby viděl na nebesa a na zemi“ (Ž 113,6), oč více to platí o „vtělení“ a přebývání mezi nejnižšími. Přijal postavení pod Boží úrovní (J 14,28; 1K 11,3). Byl na čas „postaven níž než andělé“ (Žd 2,7); byl „podroben zákonu“ (Ga 4,4). Byl učiněn ještě nižším, než je obvykle člověk, protože byl „potupou lidství, povrhelem lidu“ (Ž 22,6).

Jaký smysl to vše dává verši: „Nechť je mezi vámi takové smýšlení jako v Kristu Ježíši“ (Fp 2,5). Jak usilovně křesťan potřebuje hledat milost, aby byl spokojen s nejnižším místem, které mu určí Bůh a lidé; aby byl připraven vykonat nejšpinavější službu; aby byl tím a dělal cokoliv, co přináší slávu Bohu.

PŘÍSNÉ NAPOMÍNÁNÍ VEDE K RŮSTU (Tt 1,13-14)

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách *Reformace* – [zde](#).

Apoštol Pavel nechal Tita na Krétě, aby dal do pořádku, co ještě zbývá – a zbývalo toho ještě docela dost. Měl ustanovit starší a Pavel neváhal znovu Titovi zopakovat, jací to mají být lidé. Už předtím mu dal instrukce, Titus věděl, co má dělat a jak, přesto Pavel znovu píše, že starší **musí být** (E – mají to být), doslova je tam, že to je člověk, který „**JE**“. Starší církve musí být lidé, kteří mají zcela konkrétní vlastnosti popsané ve verších 6-8 a musí mít také určité schopnosti, které jsou popsány ve verši 9 – musí být:

- *... pevný ve slovech pravé nauky, aby byl schopen jak povzbuzovat ve zdravém učení, tak usvědčovat odpůrce. (Tt 1,9)*

Následně jsme si z veršů 10-12 ukazovali deset vlastností falešných učitelů, kterým měl Titus – a také nově ustanovení starší – zavřít ústa, což je jediný způsob, jak zabránit šíření jejich bludů. Ukazovali jsme si, že to jsou lidé, kteří 1. se nepodřizují – jsou to buřiči, 2. žvaní – vedou prázdné řeči, 3. svádějí lidi – jsou to podvodníci, 4. chlubí se vnějšími věcmi (lpí na obřízce), 5. rozvracejí rodiny, 6. učí, co se nepatří, 7. učí pro hanebný zisk..., 8. jsou to lháři, 9. jsou jako zlá zvířata, a 10. charakterizuje je duchovní lenost. Mnohé z toho – nepodřizování se Božímu slovu a ustanoveným autoritám, žvanění, chlubení se vnějšími

věcmi, duchovní lenost – bylo charakteristické také pro zmatené křesťany na Krétě. Právě těm jsou určena slova 13. a 14. verše. V tomto směru je list Titovi aktuální také dnes a po všechny věky – vždy bylo nutné pečlivě vybírat starší a kdykoliv to církev nedělala s důkladnou pečlivostí, tak na to vždy doplatila, vždy bylo nutné napomínat falešné učitele a zavírat jim ústa a vždy zde bylo množství zmatených a poblouzněných křesťanů, kteří byli svedeni prázdnými řeči dravých vlků a hloupě opakovali jejich žvanění i způsoby jednání. Petr k tomu napsal, že:

- *2 Petrův 2:1-2 V Božím lidu bývali ovšem i lživí proroci; tak i mezi vámi budou lživí učitelé, kteří budou záłudně zavádět zhoubné nauky a budou popírat Panovníka, který je vykoupil. Tím na sebe uvedou náhlou zhoubu. A mnozí budou následovat jejich nezřízenost a cesta pravdy bude kvůli nim v opovržení.*

V Petrově textu nalezneme děsivá slova – na začátku druhého verše říká **mnozí**. Z toho jediného slůvka by nám měl běhat mráz po zádech a měli bychom volat ke svému Spasiteli: „Pane, chraň nás před pokušením a svodem!“ Musíme prosit Boha, aby nám pomáhal chránit naše srdce, mysl, ústa, jednání, abychom nepodlehli zhoubným naukám. A musíme vědět, že to je na prvním místě naše vlastní zodpovědnost. Situace církve a jednotlivých křesťanů na Krétě nám ukazuje, že falešní učitelé skutečně přinášeli zmatek do jejich životů, situace kolem nás nám ukazuje, že se od té doby nic nezměnilo.

Křesťané mají být zdraví ve víře. Je to důraz celého Písma. Ať se podíváte kamkoliv, všude najdete výzvy, povzbuzení nebo napomenutí,

jejichž cílem je, aby křesťané byli zdraví ve víře, což znamená být podobný Kristu.

- *...abychom všichni dosáhli jednoty víry a poznání Syna Božího, a tak dorostli zralého lidství, měřeno mírou Kristovy plnosti. Pak už nebudeme nedospělí, nebudeme zmítáni a unášeni závanem kdejakého učení - lidskou falší, chytráctvím a lstivým sváděním k bludu. (Ef 4,13-14)*

Křesťané na Krétě nežili v jednotě víry a poznání Syna Božího, byli nezralí, jak lidsky i duchovně, byli nedospělí, a to znamenalo, že byli unášeni závanem kdejakého učení, lidskou falší, chytráctvím a lstivým sváděním k bludu. Apoštol jasně prohlašuje, že toto svědectví o křesťanech na Krétě je:

1. Pravdivé svědectví

To jsou slova, jimiž začíná 14. verš a která odkazují k předchozímu verši, kde Pavel k popisu stavu Kréťanů používá slova básníka Epimenida:

- *Jeden z nich, jejich vlastní prorok, řekl: ‚Kréťané jsou samí lháři, zlá zvířata, lenivá břicha.‘ (Tt 1,12)*

Pavel potvrzuje slova pohanského básníka – ukazuje, že nijak nepřehání, když říká to, co říká. Dokonce můžeme toto Pavlovo potvrzení vztáhnout k celému jeho popisu situace na Krétě, jak jsme ji viděli od desátého verše. To všechno je pravda. To všechno ještě navíc potvrzují slova jednoho z jejich vlastních básníků, který měl mezi pohany pověst proroka. Pavel tady neříká, že Epimenides byl Božím prorokem. Ale říká, že jeden jeho výrok, který se týká charakteru Kréťanů, je pravdivý, a v tomto smyslu skutečně prorocký. Bůh použil Epimenida, aby nastavil

Kréťanům zrcadlo. Nyní ale na Krétu přichází Titus s mnohem lepším a jasnějším zrcadlem – přichází s Božím slovem, podle kterého bude napravovat Kristovu církev i životy jednotlivých křesťanů.

Je tady pravdivé svědectví o jejich životech. Není to nijak úchvatné svědectví – je mnohem více smutné a místy až děsivé. Nepodřizují se, vedou prázdné řeči, chlubí se vnějšími věcmi, jejich rodiny jsou neuspořádané, rozvrácené, a Pavel je vede k tomu, aby starší ženy učili mladší, aby se staraly o domácnost a milovaly své muže – jak asi vypadaly rodiny takových křesťanů! Otroci okrádali své pány, zaměstnanci své zaměstnavatele, byli nespolehliví, byli to lháři, chovali se jako zvířata, a byli líní. To je strašné svědectví. Ale mělo by nás vést k otázce, co by apoštol napsal o nás? Jak by popsal naše křesťanské životy? Jak by popsal naše rodiny? Jak by nás popsal v naší práci? Jaké je svědectví našeho života? Modlím se za to, milovaní, aby svědectví našich životů ukazovalo, jak velkého Pána uctíváme. Zároveň ale vím, že jsme slabí a že mnohokrát selháváme. Proto potřebujeme totéž, co potřebovali křesťané na Krétě:

2. Odůvodněné napomínání

- ***Proto je přísně kárej... (Tt 1,13)***

Je tady slůvko „proto“, které další překlady překládají jako „pro tu příčinu“ (Pavlík), „z toho důvodu“ (ČSP). Toto slůvko jasně odkazuje na předchozí prohlášení, na svědectví, které Pavel vydal o křesťanech na Krétě. Pavel viděl život církve i jednotlivců (ponechal Tita na Krétě, což znamená, že tam s ním byl), viděl, v jakém stavu jsou, a to byl

jednoznačný důvod k tomu, aby Titus zasáhl. Pavel nebyl lhostejný ke stavu církve ani k tomu, když viděl, že nějací křesťané žijí v chaosu nebo životem, který neoslavuje Boha.

Tady je první velká lekce, kterou se máme naučit. Když vidíme hřích nebo neukázněnost v životě bratra nebo sestry, nebo kdekoliv v církvi, **nesmíme být lhostejní**, ale je to výzva k tomu, abychom jednali, abychom se modlili a abychom napomínali. Je zde samozřejmě několik rovin jednání, ale v té nejširší rovině mluvíme o zodpovědnosti každého křesťana za svůj vlastní život a také o zodpovědnosti každého křesťana za církve, a tedy za život bratrů a sester v Kristu. Boží slovo říká, že jsme jedno tělo, že jsme údy, které se navzájem podpírají, které se navzájem nesou, budují se v lásce, povzbuzují se k dobrým skutkům a napomínají se, kdykoliv a kdekoliv je to potřeba. To je církve – to je obraz církve podle Bible. To není nedělní klub, kam se přijdeme pobavit, kde si to přijdeme užít a potom hurá domů. Církve je živý organismus lidí, kteří patří k sobě a jejichž životy jsou otevřené vůči sobě navzájem. Pavel napsal křesťanům do Říma:

- *Jsem přesvědčen také já o vás, bratří moji, že i vy jste plni dobroty, naplnění veškerým poznáním, takže sami můžete ukazovat cestu jeden druhému. (Ř 15,14)*

Každý křesťan může ukazovat cestu druhým – pokud žije ve svatosti a následuje Krista, tedy pokud sám nežije v hříchu. Náš oddíl ukazuje na to, že pro starší církve je to **povinnost**. Jejich povinností je umlčet ty, kdo kážou falešné věci, zabránit takovým lidem učit druhé ve sboru. Starší jsou pastýři a tedy ochránci stáda, mají chránit Boží lid. Je tragédií,

že dnes naleznete církve, které se chlubí tím, že přijímají širokou škálu různých, často protichůdných, učením. Ale zkuste do takové církve přijít se zdravým učením – se zlou se potážete. Co tedy mají starší sboru dělat, když dojde na nápravu věcí?

3. Přísná výchova

- *Proto je přísně kárej... (Tt 1,13)*

Titus má kárat přísně. První otázka, která nás asi napadá, je, koho přesně má kárat? O kom se tady mluví? Kdo jsou ti „oni“ zmiňovaní v tomto verši? Myslím, že odpověď je docela jasná – především se jedná o křesťany, kteří byli svedeni žvaněním falešných učitelů, jsou to křesťané, kteří se zamotali do lidských filozofií a názorů, které nestojí na Písmu. Následující verš to ukazuje celkem přesvědčivě:

- *...nedrželi se židovských bájí a příkazů lidí, kteří se odvracejí od pravdy. (Tt 1,14)*

Je tady skupina lidí, které je určeno toto napomínání a je oddělená od těch, kteří vydávají příkazy, kteří učí lidské báje, a kteří se odvracejí od pravdy. Této skupině je určeno napomínání, tito křesťané mají být konfrontováni se svými hříchy a mají být vedeni k pokání. Těm druhým lidem, těm, kdo svádějí, je třeba zavřít ústa. Podívejte se do dalších dvou veršů, jak v nich Pavel tyto lidi označuje – jasně ukazuje, že lidé, kteří se odvracejí od pravdy, nejsou křesťany! Jsou to nábožní lidé, kteří možná tvrdí, že znají Boha, ale přitom jsou odporní, neposlušní a neschopní jakéhokoliv dobrého skutku (Tt 1,16).

Takové lidi je třeba na prvním místě umlčet a teprve potom je možné je napomínat, konfrontovat je s jejich hříchy, vyučovat je a vést je k pokání. Ale nejprve musí být zticha a musí začít poslouchat. Dokud budou lidmi, kteří se nechtějí podřídít, není možné je vést k pokání. Přesto Pavel povzbuzoval Timotea v Efezu, aby vlídně poučoval odpůrce:

- *Snad jim dá Bůh, že se obrátí, poznají pravdu a vzpamatují se z ďáblových nástrah, do kterých se dali polapit, když podlehli jeho vůli. (2Tm 2,25-26)*

Ti, kdo jsou zrozeni z pravdy, milují pravdu a podřizují se pravdě. Někdy to bolí více a někdy méně, někdy to trvá krátce a jindy opravdu dlouho, ale skutečné Boží dítě se nakonec podřídí pod mocnou ruku Boží. Čím déle to ale trvá, tím fatálnější jsou důsledky hříchů, které potom Boží dítě musí nést. Podívejte se na Lota. Boží slovo říká, že to byl muž spravedlivý, který trpěl bezbožností v Sodomě (2Pt 2,7). Přesto v té Sodomě žil. Nebyl zvrhlý, jako byli ostatní, podřídil se slovům andělů, tedy slovu Božímu. Ale kompromisy, které udělal předtím, než vstoupil do Sodomy, během té doby, kdy žil v Sodomě a i potom, co z ní byl vyveden, ho dovedly k tomu, že ho jeho vlastní dcery zneužily a zplodily s ním děti. Hřích má vždycky důsledky v životě Božích dětí. Nelze dělat kompromisy, vyhýbat se zodpovědnosti, hřešit a myslet si, že to Bůh nějak přehlídne nebo že se nic nestane.

Ale Boží dítě je možné na rozdíl od falešných učitelů napomínat, usvědčovat z hříchu a vést k pokání. Když se vrátíme do našeho textu, je tam slovo kárat, které může znamenat také napomínat nebo dokonce potrestat. V Novém zákoně je toto slovo používáno ve velmi konkrétním

slova smyslu – zahrnuje jak konfrontaci hříchu, tak také výzvu k pokání. A to je jediná možnost, jak jednat v takových případech, které jsou popsány v našem textu. Moji milí, pokud naše životy nejsou v pořádku, potřebujeme, aby za námi přišli bratři nebo sestry, aby za námi přišli starší sboru, konfrontovali nás a vedli nás k pokání. To je jediná cesta k nápravě. A v případě, že jsou naše životy utopené v hříchu a zamotané do chaosu a zmatku, musí přijít pokárání, které bude **přísné**. Titus měl na Krétě jednat přísně. A právě tak to musí být, milovaní. Musíme si uvědomit dvě věci:

1. Kde není přísné napomínání, tam nebude kázeň a tam také **nebude žádná zbožnost**. Když chybí kázeň v rodině, bude chybět také zbožnost, když rodiče nevedou a nevychovávají své děti, jejich děti nebudou zbožné. Když se sami rodiče nepodrobují kázni, tedy napomínání a nápravě svých hříchů, nebudou ani rodiče zbožní. Když v církvi chybí kázeň – tedy přísné napomínání hříchů a vedení k pokání, bude v církvi chybět i zbožnost a církev bude plná bezbožných lidí, svévolníků, kteří sice prohlašují, že znají Boha, ale svým jednáním to popírají (v. 16). V církvi to musí začínat na kazatelně, u starších, a v rodině u hlavy rodiny.

2. Přísné napomínání je projevem opravdové křesťanské lásky. Dnes se sice v církvi hodně mluví o lásce, ale nejedná se o lásku podle Písma, ale o opičí lásku, o světskou lásku, což je sebeláska. Víte, jít přísně pokárat bratra nebo sestru, znamená nést kůži na trh, znamená to obětovat se a velmi riskovat. Je jednodušší říct, že ono to nějak dopadne, nebo že se musím modlit, aby mu to Pán ukázal. Ale to je alibismus, sobectví a

sebeláska. Vypadá to zbožně, ale ve skutečnosti je to bezbožné. Je to hřích proti Bohu, který nám přikazuje, abychom napomínali, a je to hřích proti bližnímu, který dál hřeší.

Pokračování příště.

KOTVA PRO VAŠI DUŠI (ŽD 6,13-20)

Steven Cole

Článek na stránkách Reformace – [zde](#).

Rybáři bývají nevyčerpitelnými optimisty. Ptá se takhle jeden druhého, jak mu berou. „Je to lepší,“ povídá ten druhý, „Minulý týden jsem tu seděl čtyři hodiny a nechytil jsem ani mřenku. Včera mi to netrvalo ani tři.“ (*Reader's Digest* [8/87], s. 80.) Spousta lidí si plete biblickou naději s optimismem. Biblická naděje je optimistická, ale od světského optimismu nebo pozitivního myšlení se zásadně liší. Biblická naděje je optimismus založený na jistotě a na pravdě, ne na bezstarostné povaze se sklonem dívat se vždy na tu příjemnější stránku věci. Naděje, která se neopírá o nic než o sny, je bezcenná. Aby měla smysl, musí stát na pravdě a jistotě. Náš Bůh je Bohem naděje (Ř 15,13), a proto my, kteří ho zastupujeme před tímto světem, který naději nemá, musíme být lidmi naděje – ne prostě optimisty, ale lidmi, kteří jsou plni naděje, protože v Kristu máme jistotu, že Bůh své sliby splní.

Autor Listu Židům píše lidem, kteří pro svou křesťanskou víru čelí obtížím a hrozbě pronásledování. Někteří jsou v pokušení opustit Krista a vrátit se k judaismu. Vyzývá je, aby vydrželi a aby se soustředili na prvenství Ježíše Krista a na spasení, které nám zajistil. Snaží se jim vlít do žil biblickou naději – ne jenom pozitivní, optimistické založení – ale

postoj trvalé radosti z toho, v co doufáme, protože nám to slíbil Bůh, který nemůže lhát.

Autor tu používá symbol, který v Bibli nikde jinde nenajdeme: kotvu. Jenže tahle kotva se nehází dolů do moře, ale proniká vzhůru do nebe, za oponu, kam za nás jako první vstoupil Ježíš. Ježíš se stal naším věčným veleknězem podle řádu Melchisedechova. Tak se autor ve svém pojednání vrací tam, kde ho na delší chvíli přerušil, aby své čtenáře napomenul a varoval (5:10); v příští kapitole toto téma dále rozvine. Tady ale říká: Naděje spočívající v jistotě našeho budoucího spasení je kotvou, která v bouřích tohoto života drží naši duši v bezpečí, zatímco čekáme na Boha.

Hlavní důvod, proč loď potřebuje kotvu, je ten, aby ji v bouři vítr neodchýlil z kurzu nebo s ní nehodil na nějaké skály či útesy poblíž. Dokonce i v bezpečném přístavu potřebuje loď kotvu, aby se neuvolnila, na něco nenajela a nepotopila se. Jak v životních bouřích, tak v přístavech klidných období všichni potřebujeme svou duši ukotvit, abychom si nezničili život.

Verš 6,19 začíná v řečtině slovy „což máme“ (srovnej KR). Někteří se domnívají, že se ono „což“ vztahuje k „mocnému povzbuzení“, jiní si myslí, že k „naději“ a další mají za to, že naší nadějí je Ježíš sám, a tudíž je naší kotvou on. Všechny tyto názory se poněkud překrývají a navzájem doplňují. Boží bezpečná zaslíbení nás mocně povzbuzují, abychom se chopili naděje nám dané. V konečném důsledku pak nedoufáme v naději, ale v Krista a všechno, co nám v něm bylo slíbeno. Zdá se mi ale, že autor kotvou míní naději spočívající v jistotě spasení, které nám Bůh v Kristu

zajistil. Když se v bouřích života chopíme naděje na jeho spásu, poskytneme tím svým duším oporu, kterou potřebujeme, abychom vydrželi.

1. NAŠE NADĚJE NA BUDOUCÍ SPÁSU JE JISTÁ

Autor zřetelně a důrazně hlásá, že naše spasení je absolutně jisté. Jako příklad člověka, který pro svou víru a trpělivost obdržel zaslíbené dědictví, uvádí Abrahama (6,12). Vrací se do Genesis 22,16-17, kde Abraham prokázal svou víru v Boha tím, že mu byl ochoten obětovat Izáka, a Bůh pak sám při sobě přísahal, že Abrahamovi určitě požehná a rozmnoží jeho potomky. Autor to pak vztáhne na dědice těchto zaslíbení, totiž ty, kdo věří v Krista. Jmenuje čtyři důvody, proč je naše naděje na spasení v Kristu jistá:

A. Naše naděje na budoucí spásu je jistá, protože Boží sliby nikdy nezklamaly nikoho, kdo na ně spoléhal.

Abraham je „doličný předmět č. 1“ jako člověk, který navzdory vší pravděpodobnosti důvěřoval Bohu a poznal jeho věrnost. Pavel nazval Abrahama „otcem všech, kdo věří“, protože „uvěřil v naději proti vší naději“ (Ř 4,11, 18 NBK).

Abrahamův život je příběhem o tom, jak Bůh zasvěcuje a slibuje a jak Abraham odpovídá vírou. Bůh se Abrahamovi zjevil, když se ještě jmenoval Abram a žil v Kaldejském Uru. Prikázal Abramovi, aby opustil své příbuzné a odešel z tohoto města na místo, které mu Bůh ukáže (Sk

7,2-32). Uposlechnout nebylo pro Abrama nic jednoduchého. Tehdy to nechodilo tak, že by člověk prostě objednal stěhováky, naložil nákladník a vyrazil na dálnici, a přitom zůstal s rodinou doma v permanentním spojení pomocí e-mailu a telefonu. Odstěhovat se stovky mil znamenalo v podstatě naprosté a trvalé odloučení od rodiny a přátel. Na cestě čekaly neznámé obtíže. Budou obyvatelé nové země přátelští nebo nepřátelští? Dá se tam slušně zaopatřit rodina? A jak to bude s učením tamního jazyka? Realitní kanceláře, které by vám pomohly najít nový domov, tenkrát neexistovaly. Kde tam má člověk bydlet? Abram ale poslechl. Bůh mu slíbil, že mu dá množství potomků a učiní ho otcem mnoha národů. Jméno Abram znamenalo „vyvýšený otec“, ale jeho žena Sáráj byla neplodná. Křížků měli čím dál tím víc, ale děti navzdory Božímu slibu žádné. Dovedete si představit, jak se lidem představoval, když se se Sárájí přestěhoval do Kenaánu? Je mu pětasedmdesát: „Dobrý den. Jmenuji se Abram.“ (Vyvýšený otec.) „Těší mě,“ odpoví Kenaánec. „Kolik máte dětí?“ „Zatím žádné.“ Přesně!

Pak si ale Bůh z Abramova trápení ještě tropí žerty. Když je Abramovi devětadevadesát, zjeví se mu Hospodin, znovu mu slíbí, že mu dá nesmírné množství potomků, a pak mu změní jméno na Abraham, což znamená „otec zástupů“! Od té doby, co mu Bůh poprvé slíbil syna, už čekal čtyřicet let. Pořád ještě nemá žádné děti, až na Izmaele z Hagary. Teď ale musí všem na setkání vysvětlovat, že mu Bůh dal nové jméno: „Otec zástupů“! To je, jako by se někdo jmenoval Vlasák, a přitom neměl na hlavě ani vlasek, a Bůh by řekl: „No, tak ode dneška se budeš jmenovat Vlasák-Kudrnáč.“

Když Abraham zemřel, bylo mu sto sedmdesát pět let. Už byl otcem několika národů, které povstaly z Izmaelových potomků a z potomků synů, které mu porodila jeho druhá žena Ketúra (Gn 25,1-4.12-16). Ale pokud šlo o potomstvo Izákovo, dočkal se Abraham před smrtí jen dvou vnuků, patnáctiletých dvojčat Ezaua a Jákoba. Ve skutečnosti mu v Kenaánu nepatřily žádné pozemky kromě jeskyně, kterou koupil, aby pohřbil Sáru. Zemřel však ve víře, protože „upínal naději k městu s pevnými základy, jehož stavitelem a tvůrcem je sám Bůh“ (Žd 11,10). Abraham se toho sice nedožil, ale historie ukázala, že Boží sliby platí. Jeho potomků, tělesných i duchovních (Ga 3,7), je počtem tolik jako hvězd na nebi a bezpočtu tak jako písku na mořském pobřeží (Žd 11,12).

Pro nás z toho plyne poučení: nikdy se nestalo, aby někdo spoléhal na Boží sliby a nakonec byl zklamán. Bůh může oddalovat viditelná naplnění svých slibů, protože je vždy plní ve *svém* čase, ne v našem. Nemusíme se toho dočkat, dokud nebudeme v nebi. Bůh ale naprosto spolehlivě dodrží své slovo. Pokud člověku, který věří v Ježíše, slíbil věčnou spásu, můžete počítat s tím, že je to čistá pravda.

B. Naše naděje na budoucí spásu je jistá, protože Boží rozhodnutí je nezvratné.

Slovo přeložené v 6,17 jako „chtěl“ je v řečtině příbuzné se slovem „rozhodnutí“ z téhož verše vyjadřuje „záměrné užití volní kapacity“ (G. Abbott-Smith: *A Manual Greek Lexicon of the New Testament* [Charles Scribner's Sons], s. 84). Znamená to, že Bůh měl v úmyslu dát dědicům

zaslíbení najevo, že svou vůli nikdy nezmění. Jde tu konkrétně o úmysl ustanovit Syna navěky veleknězem podle řádu Melchisedechova (6,20), který ukazuje k jeho záměru oslavit své jméno tím, že pošle svého Syna, aby zachránil svůj lid, „dědice zaslíbení“. Že by se svrchovaný Bůh rozhodl pro svou slávu poslat svého Syna, aby vykoupil jeho lid, a pak nechal naplnění tohoto záměru na takzvané „svobodné vůli“ vzpurného hříšníka, který je, řečeno s Charlesem Wesleyem, „jat svévole a hříchu tmou“ (“And Can It Be?” – „Je možné snad?“), to je prostě nepředstavitelné. Kdyby Bůh ponechal spasení na vůli padlých hříšníků, nebyl by spasen nikdo, protože nikdo Boha nehledá (Ř 3,10-18).

Bůh zde nazývá svůj lid „dědici zaslíbení“ (KMS, NBK, KR). Být dědicem není něco, co by si mohl vybrat dědic. Kdybychom si mohli vybrat, čími dědici chceme být, všichni bychom stáli ve frontě na majetky rodin Kennedy-Onassisových nebo Rockefellerových. Dědice si vybírá ten, kdo majetek vlastní. Je jeho výsadou někoho si vybrat a jiného pominout, protože je to *jeho* majetek a má právo s ním naložit, jak uzná za dobré.

Všemohoucímu Bohu však dnes mnozí lidé toto právo upírají a tvrdí, že musí dát každému stejnou příležitost rozhodnout se, zda se stane jeho dědicem! Staví biblickou doktrínu vyvolení na hlavu, a říkají, že nás dal na seznam proto, že věděl předem, že si ho vybereme! Ale tento pohled připravuje Boha o jeho svrchovanost. Jeho svrchovanost znamená, že to je *on*, kdo si vybírá své dědice. Ze všech obyvatel Uru si vybral Abrama a vyloučil členy jeho nejbližší rodiny. Odmítl Izmaela a vybral si Izáka. Odmítl Ezaua a vybral si Jákoba. Na takovéto volby má Bůh jako

svrchovaný Pán nezadatelné právo. A chcete-li protestovat, že to není fér, měli byste si přečíst Římanům 9,11-23, kde Pavel takovouto reakci předpokládá a odpovídá na ni v podstatě takto: „Kde vůbec berete tu drzost ptát se, jestli je Bůh fér?“ Když se mu zachce, tak se nad člověkem smiluje, a když se mu zachce, tak ho proti sobě zatvrdí. A vy nemáte nejmenší právo Bohu odmlouvat!“

V Izajáši 46,9-11 Bůh říká: Já jsem Bůh a jiného už není, jsem Bůh a nic není jako já. Od počátku oznamuji, co se v budoucnu stane, od pradávna, co se ještě nestalo. Pravím: Moje rozhodnutí platí a co se mi líbí, uskutečním. Od východu povolávám dravce, ze vzdálené země muže své volby. Jak jsem slíbil, tak to uskutečním, jak jsem si předsevzal, tak to splním. Bůh tu mluví o tom, že povolá pohanského krále Kýra, aby vykonal Boží vůli. Bůh není v dosažení toho, co chce učinit, omezen vůlí pyšného člověka. Má v úmyslu dát svému Synu vyvolený lid (J 6,37-40), a svůj záměr provede! Popření Božího svrchovaného vyvolení otřásá ujištěním o spasení. Pokud to závisí na lidské vůli, „zlomte vaz“! Ale pokud naše spasení stojí na Božím záměru s dědici jeho zaslíbení, je naše naděje jistá a bezpečná!

C. Naše naděje na budoucí spásu je jistá, protože Boží charakter není schopen lži.

Autor tu říká samozřejmou věc: „Bůh přece nemůže lhát“ (6,18). Kdyby lhal, musel by zapřít svou nejvlastnější podstatu, protože je Bohem pravdy a každé jeho slovo je pravda (Iz 65,16; J 14,6; 17,17). Jestliže Bůh

řekl, že nás Ježíš očistil od hříchů (Žd 1,4) a že za nás jako první vstoupil za oponu nebeské svatyně jako velekněz podle řádu Melchisedechova (6,20), pak *je to pravda* a my si nemůžeme dovolit o tom pochybovat. Všichni máme sklon si pravdu občas přizpůsobovat podle toho, jak se nám to hodí.

Nechceme se ukázat ve špatném světle a tak říkáme „drobné nevinné lži“. „Zapomínáme“ uvést v daňovém přiznání skutečnosti, které by znamenaly, že budeme platit větší daně. Když nám víc prospěje udržet něco pod pokličkou, raději pravdu zatajíme. Ale i přes tuto náchylnost dělat s pravdou kompromisy se cítíme dotčeni, když se o našem slovu pochybuje, a kdyby nám někdo přímo řekl, že lžeme, pořádně by nás to naštvalo.

Tady je ale Bůh, který *nemůže* lhát. Za celou věčnost ani jednou nezalhal. Když pochybujeme o tom, co slíbil – a zvláště o jeho slibu, že ten, kdo věří v Ježíše Krista, bude spasen – v podstatě mu říkáme, že je lhář! V 1. listu Janově 5,10 se říká: „Kdo věří v Syna Božího, má to svědectví v sobě. Kdo nevěří Bohu, dělá z něho lháře, protože nevěří svědectví, které Bůh vydal o svém Synu.“ Věříte tomu, co Bůh slíbil o svém Synu, nebo boha nazýváte lhářem? Naše naděje na budoucí spasení je jistá, protože Boží charakter není schopen lži.

Autor právě třemi údery kladiva demonstroval, že naše naděje na budoucí spásu je jistá: Boží sliby nikdy nezklamaly, jeho záměr je nezvratný a jeho charakter mu nedovoluje lhát. Jako kdyby to nestačilo, přidává ještě čtvrtou ránu:

D. Naše naděje na budoucí spásu je jistá, protože Boží slib podepírá Boží přísaha.

Samotné Boží slovo by nám mělo stačit, protože jeho slovo vždycky platí. Když ale Bůh něco řekne pod přísahou, znamená to, že chce, abychom věděli, že to je hotová věc! Aby dědicům zaslíbení ukázal, že jeho úmysl je nezvratný, „potvrdil své zaslíbení ještě přísahou“ (6,17). Pro naši slabost se Bůh snížil k tomu, že ke svému slovu připojí přísahu, aby nás o něm ujistil dvojnásobně.

Ve verši 6,16 ilustruje autor tuto situaci na vztazích mezi lidmi. Když se lidé o něco přou a pod trestem újmy odpřisáhnou, že něco udělají, spor tím končí. *Musejí* udělat to, k čemu se přísahou zavázali, jinak zaplatí tvrdou pokutu. Když se ale Bůh, který nemůže lhát, zaručí za svůj slib ještě přísahou, o kolik spolehlivější je jeho slovo! Máte dvě nezměnitelné věci: Boží slib a Boží přísahu. Díky těmto dvěma věcem se naše naděje na budoucí spásu stává „i bezpečnou i pevnou“ (6,19 KR). Proč je to tak důležité? Co to znamená pro náš každodenní život?

2. NADĚJE JE KOTVOU

Naše naděje na budoucí spásu je kotvou, která drží naši duši ve zkouškách. Autor rozvíjí tuto myšlenku ve třech krocích:

A. Budoucí spása je jistá pro všechny, kdo utíkají ke Kristu.

Autor své adresáty i sebe sama označuje jako „nás, kteří jsme našli útočiště“ (6,18). Neříká přesněji, před čím utíkají, ale jeho čtenářům se

musela okamžitě vybavit starozákonní útočištná města, kam mohl utéci před krevní mstou člověk, který se provinil zabitím (Nu 35,11-12). Tato města byla duchovním obrazem útočiště, které Bůh připravil pro hříšníky, aby měli kam utéci před přicházejícím hněvem.

Ve verši 6,20 autor mluví o Ježíši jako o našem veleknězi, který je za oponou, v Boží přítomnosti, která znamenala smrt pro každého hříšníka, který se tam opovážil vejít. I když jsou oči lidí zaslepeny, takže nevidí svůj hřích a Boží svatost, každý hříšník potřebuje útočiště, v němž by se mohl skrýt před blížícím se Božím soudem. Bůh takové útočiště připravil a tímto útočištěm je Ježíš Kristus. Otázka zní: *Utekli jste do tohoto útočiště?* Spolehli jste se na Krista a pouze na Krista, že vás zachrání před vašimi hříchy? Pokud doufáte ve své dobré skutky, nejste spaseni. Vaše naděje na spasení musí spočívat pouze v Kristu.

B. Kdo utekl ke Kristu, musí se následně chopit naděje na budoucí spasení.

Naše spasení je bezpečné, protože spočívá na Božím slibu a na jeho nezměnitelném rozhodnutí. Naše naděje, že se dostaneme do nebe, není jistá proto, jak neobratně se ho chytáme my, ale proto, jak pevně nás drží on. Pak se ale můžete ptát: „Proč nás tedy autor vyzývá, abychom se předložené naděje chopili? Pokud všechno závisí na Bohu a jeho nezměnitelném rozhodnutí, proč se máme snažit v něj doufat?“

John Piper na to odpovídá takto [[zdroj](#)]: „To, co pro nás Kristus svou smrtí získal, nebyla svoboda k tomu, abychom se nemuseli pevně držet,

ale síla k tomu, abychom se dokázali pevně držet. Nebylo to zrušení naší vůle, jako bychom se nemuseli pevně držet, ale posílení naší vůle, protože se chceme pevně držet. Nebylo to zrušení příkazu pevně se držet, ale naplnění příkazu pevně se držet.“ Poté cituje Pavla z Filipským 3,12: „...běžím, abych se opravdu zmocnil toho, k čemu se i mne zmocnil Kristus Ježíš.“ Kristus Ježíš se svou svrchovanou milostí chopil Pavla. Proto Pavel běží, aby se chopil naděje na všechno to, co tato spása slibuje.

To znamená, že musíme bojovat se ztrátou odvahy tím, že se vírou zmocníme Božího slibu, že zachrání každého, kdo utíká ke Kristu. Boží slib a Boží přísaha jsou dva silné motivy k tomu, abychom se natáhli po naději, která je nám předložena, chopili se jí a nepustili. Pak se tato naděje stane kotvou naší duše.

C. Naděje na budoucí spasení je pro nás kotvou, díky které můžeme přestát bouře tohoto života, když čekáme na Boha.

Kotvu člověk potřebuje především proto, aby nenarážel do věcí, které by ho mohly potopit, a to hlavně v době bouře. I Abraham zažil nějaké ty bouře, když čekal na Boha. Dvakrát v slabé chvíli podlehl obavě, že by mu mocní tohoto světa mohli vzít jeho manželku, což by znemožnilo naplnění Božího slibu, že mu dá syna z ní, a proto lhal, že je to jeho sestra. Jindy v zoufalství vešel k Sáraině služce Hagar a tehdy zplodil Izmaela. Ale přes tato selhání věřil, protože „měl naději, kde už naděje nebylo,“ (Ř 4,18), dokud Bůh svůj slib nesplnil.

Bouří, které hrozí tím, že nás připraví o naději v Kristu, je řada druhů. Potkávají nás *bouře falešných učení*, které nás mohou odchýlit z kurzu (Ef 4,14). Vzdorovat jim musíme tak, že se budeme pevně držet slibu spasení pouze v Kristu, pouze milostí a pouze skrze víru.

Přijdou *bouře pochybností*, kdy pochybujeme o křesťanství, ba dokonce i o Boží existenci. Přestát je můžeme tak, že se vrátíme k pravdě Ježíšova zmrtvýchvstání, které je skalou, na níž spočívá veškerá víra (1K 15,1-19). Pokud Ježíš nevstal z mrtvých, naše víra *je* marná. Ale pokud vstal, je naše budoucí spása jistá a naše naděje může s důvěrou 6 spočinout v něm.

Přijdou *bouře těžkých zkoušek*, kdy se divíme, proč Bůh takové věci připouští, a pochybujeme o tom, že nás miluje. Přestojíme je tak, že budeme pamatovat na to, že Bůh, který neušetřil vlastního Syna, ale vydal ho za nás všechny, slíbil, že nás provede každou představitelnou zkouškou ke konečnému oslavení (Ř 8,28-39). A mohou přijít i *bouře porážek*, když upadneme do hříchu a zneuctíme svého Pána a Spasitele. Dokonce i tyto bouře můžeme přestát, když si uvědomíme, že náš velekněz se za nás přimlouvá, aby naše víra neselhala, a aby nás Boží milost přivedla nazpět (Lk 22,32).

ZÁVĚR

Četl jsem o jednom křesťanovi, který v roce 1993 navštívil Rusko. Jak tak chodil po moskevských ulicích, připadal si nápadný a nemohl přijít na to, čím to je. Pokoušel se splynout s davem, ale podle všeho bylo všem jasné, že není Rus. Několika ruských učitelů, se kterými pracoval, se

zeptal, jestli za to může jeho americké oblečení: džíny a mikina s nápisem „Chicago Bulls“. „Ne, oblečením to není,“ odpověděli. „Tak čím?“ ptal se. Několik minut mluvili jen mezi sebou a pak mu jeden z nich za celou skupinu zdvořile odpověděl: „Je to ten tvůj obličej.“ „Můj obličej!“ rozesmál se. „Co je na mém obličejí tak jiného?“ Učitelé znovu dali na chvíli hlavy dohromady a pak jeden z nich tiše řekl: „Naděje.“ (*World Magazine* [3/6/99], s. 37.)

Jako křesťané bychom měli být ve světě, který Pavel popisuje jako „bez Boha a naděje“ (Ef 2,12), nápadní tím, že jsme lidé naděje. Bezpečná naděje naší budoucí spásy je kotvou, kterou nám Bůh dává, abychom udrželi své duše na místě i v době bouří. Jednoho veselého staršího křesťana se ptali na tajemství jeho vítězného postoje. „Četl jsem poslední knihu Bible,“ odpověděl, „takže vím, jak to dopadne. A já jsem na té straně, která zvítězí!“ Za oponou nebeské svatyně máme velekněze, který slíbil, že zachrání všechny, kdo k němu utíkají. Držme se tedy té bezpečné naděje, kterou v Ježíši máme!

OTÁZKY K DISKUZI

1. Jak může věřící vytrvale důvěřovat Bohu, když celé roky neodpovídá na modlitby? Proč nás Bůh nechává čekat?
2. Proč je doktrína vyvolení nezbytná pro správné ujištění o spasení?
3. Jak vyvážit napětí mezi příkazy „sami sebe se ptejte, zda vskutku žijete z víry“ (2K 13,5) a „chopte se ,naděje nám dané““ (Žd 6,18)?

4. Jak bychom se měli vypořádat se ztrátou odvahy? Jaké kroky bychom měli podniknout, abychom obnovili svou naději v Bohu? (Viz Ž 42 a 43.)

NOVÁ MILOST A ZASLÍBENÍ (GN 13,5-18)

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách Reformace – [zde](#).

Dobré dopoledne a pokoj vám. Znovu se chystáme do Božího slova a těšíme se na to, jak k nám bude náš Pán promlouvat. Připravili jsme svá srdce chválou, tak pojdme se nyní sklonit v modlitbě a prosit Pána, aby se nad námi smiloval a budoval nás skrze své slovo. Budeme dnes pokračovat v našem výkladu knihy Genesis a to nás vede do 13. kapitoly. Budeme nyní číst celou 13. kapitolu a potom se podíváme na v. 5-18.

Abram se po pádu, který byl popsán v předchozí kapitole, projevuje jako ten, kdo usiluje o pokoj a nestojí o další problémy ve své rodině. Jak se zdá, tak stojí především o Boží přízeň, Boží milost a Boží požehnání. Poté, co Abram zradil všechno, co mu bylo drahé, činil pokání, vrátil se zpátky k Božímu oltáři, který postavil a vzýval Hospodina. Nyní je před ním další krok víry, další zkouška, která má prověřit, zda se něco naučil. Náš příběh ale začíná u Abramova synovce Lota a první věc, kterou vidíme, je začínající spor.

1. SPOR A JEHO ŘEŠENÍ (V. 5-9)

Musíme si říct pár věcí, abychom lépe porozuměli pozadí konfliktu. Jsme tady na úsvitu lidských dějin. Země ještě nebyla obydlená v takové

míře, jako tomu bylo později. Nebyla také tolik zdevastovaná – vypadala jako ráj.

Nebylo zde tak husté osídlení a to, které bylo, se soustředilo do měst, která nebyla příliš velká. Ještě nebyly nijak upraveny vlastnické vztahy, které se týkaly půdy – přinejmenším v Kenaánu. Z Egypta Abrama vyhostili, takže tam již byly nějaké hranice země, ale v Kenaánu to bylo jinak. Žili tam nějakí obyvatelé, ale v tuto chvíli zde ještě není žádná zmínka o tom, že by vlastnili zemi nebo že by zde měli nějaké království či nějaký jiný vztah k půdě.

- ***Také Lot, který putoval s Abramem, měl brav a skot i stany. (Gn 13,5)***

Na začátku kapitoly jsme se dočetli, že také Abram byl velice bohatý:

- *Abram byl velice zámožný, měl stáda, stříbro i zlato. (Gn 13,2)*

Abram byl bohatý muž. Již ve dvanácté kapitole (v. 5) čteme o jeho bohatství: jmění i duše, které nabyli v Cháranu. V Egyptě jeho bohatství skutečně velmi narostlo: brav, skot, osli, otroci, otrokyně, oslice, velbloudi. A druhý verš 13. kapitoly mluví ještě navíc o stříbře a zlatě. Byl to velmi zámožný muž. A jeho synovec Lot také. Asi nebyl tak bohatý jako Abram, ale i on měl brav, skot, stany.

- ***Země jim však nevynášela tolik, aby mohli sídlit pospolu, a jejich jmění bylo tak značné, že nemohli sídlit pohromadě. (Gn 13,6)***

Mezi oběma blízkými příbuznými se pomalu, ale jistě začal rozněcovat spor. Předmětem tohoto sporu byl majetek. To se děje i dnes. Mnoho

rodin se rozpadá kvůli majetku. Mnoho vztahů končí, kvůli sporům, které se týkají majetku – může jít o dědictví, může jít získaný majetek, může jít dělení mezi sourozenci nebo manželi. Situace se neustále opakuje. Co je však skutečnou příčinou? Vždy:

A. Jde o srdce

- *Proto došlo k rozepři mezi pastýři stáda Abramova a pastýři stáda Lotova. Tehdy v zemi sídlili Kenaanci a Perizejci. (Gn 13,7)*

Když se podíváme na spor, který se rozhořel mezi Abramem a Lotem, tak si můžeme všimnout několika věcí:

1. Záminkou v tomto sporu byla velikost majetku. Země byla řídko obydlená – o několik století později zde žilo mnohonásobně více obyvatel s neporovnatelně většími stády. Přesto jim ta země stačila. Lotovi a jeho pastýřům to ale v tuto chvíli připadalo tak, že nemohou sídlit pohromadě s Abramem a jeho pastýři. Vypadalo to tak, že nebudou moci získat více majetku, že země už více neurodí. Vidíme, že se soustředili na svůj majetek – na to ho mít, získat, rozmnožovat.

2. Nezanedbatelná část tohoto majetku pocházela z Egypta. Majetek, který získali bezbožným způsobem, jim přináší problémy. Stává se kamenem sváru. A tak je to vždycky. Můžeme si myslet, že nás dostatek a nadbytek nějak uspokojí, ale opak je pravdou – **bohatství světa nakonec vždycky přinese zklamání**. Svět nemůže oslavit Boha. Do určité míry platí to, že nemůžeme posvětit světské věci, světské prostředky, světské způsoby nebo bohatství světa tak, aby to přinášelo

Bohu slávu a lidem spasení. Samozřejmě že žijeme ve světě a proto musíme používat prostředky tohoto světa, abychom zde mohli žít. Ale jak to uvidíme v příští kapitole, když Abram nechtěl přijmout nic od krále sodomského, tak i my bychom se měli vyvarovat toho, abychom světskými způsoby chtěli oslavovat Boha.

3. Svět se díval na problémy v Boží rodině. Spor nezůstal utajen, ale jeho svědky byli obyvatelé země – Kenaanci a Perizejci. Boží slovo nás učí, že církev je výkladní skříň evangelia, je nebeskou univerzitou pro duchovní mocnosti – když pozorují církev, tak se učí o úžasné Boží moudrosti. Pro nevěřící lidi má být církev svědectvím o evangeliu. A nemyslete si, že svět je lhostejný – on se dívá. Lidé vás pozorují, jak jako křesťané žijete, jak jednáte v krizových situacích, o co vám skutečně v životě jde...

4. Skutečný problém však není v majetku, v jeho nadbytku nebo v nedostatku. Jediný skutečný problém je vždycky v lidském srdci.

- *Ne že bych si naříkal na nedostatek; naučil jsem se být spokojen s tím, co mám. Dovedu trpět nouzi, dovedu mít hojnost. Ve všem a do všeho jsem zasvěcen: být syt i hladov, mít nadbytek i nedostatek. Všecko mohu v Kristu, který mi dává sílu. (Fp 4,11-13)*

A co o tom řekl král Šalamoun?

- *Vzdal ode mne šálení a lživé slovo, nedávej mi chudobu ani bohatství! Opatřuj mě chlebem podle mé potřeby, tak abych přesycen neselhal a neřekl: „Kdo je Hospodin?“ ani abych z chudoby nekradl a nezneuctil jméno svého Boha. (Př 30,8-9)*

Jde o srdce. Ježíš říká, že ze srdce vychází všechna špatnost, všechno zlé. A prorok Jeremiáš nám ukazuje, že lidské srdce je skutečně nevléčitelné:

- *Nejúskočnější ze všeho je srdce a nevléčitelné. (Jr 17,9)*

Nedá se na něj spolehnout. Zradí nás – často v okamžiku, kdy to vůbec nečekáme. Proto už starozákonní proroci mluvili o zaslíbení, které se plně projevilo v Kristu – že Boží lid dostane nové srdce, které bude poslušné a oddané Pánu. Zkaženost, kterou vidíme v našem textu, nazýváme:

B. Lakomství, žádostivost

Jedná se o neukojitelnou touhu mít víc. Tato touha je kořenem všeho zla:

- *Kořenem všeho toho zla je láska k penězům. Z touhy po nich někteří lidé zbloudili z cesty víry a způsobili si mnoho trápení. (1Tm 6,10)*

Tato touha vede k tomu, že lidé lžou (Př 21,6), utiskují druhé (Př 22,16), kradou (Př 28,8) a celkově to má dalekosáhlé důsledky:

- *Kdo se žene za ziskem, rozvrací svůj dům, kdežto kdo o dary nestojí, bude živ. (Př 15,27)*

Rozvrácená rodina je výsledkem touhy po majetku, lakoty, závisti. Ne nadarmo čteme v Ko 3,5, že hrabivost, lakomství je modloslužbou. Je to něco, co nemá a nebude mít místo v Božím království.

Bůh vede svůj lid úplně jinou cestou – cestou štědrosti, ochotného dávání a skromného, střízlivého života. Můžeme to vidět i zde na Abramovi a Lotovi. V textu vidíme drobnou zmínku: Abram měl zlato,

otroky, dobytek – Lot měl dobytek a stany. Abram také bydlel ve stanu. Neměl jenom jeden, ale když Písmo popisuje Abramavům majetek, tak nemluví o stanech. Zdá se, že k životu stačil Abramovi jeden. Lot si naopak na stanech zakládal, jako kdyby jich chtěl mít hodně. Bylo to něco, co bylo vidět navenek, když se někdo přiblížil k jeho táboru. Byl to velký tábor a vypadalo to skutečně dobře. Text tady naznačuje určitý životní styl, jehož důsledkem byl spor v rodině a rozdělení blízkých příbuzných.

Ale Boží slovo nám v tomto příběhu představuje Abrama jako toho, kdo usiluje o pokoj s druhými – a to nikoliv za cenu obětování druhých, jako to bylo v Egyptě, ale za cenu sebezapření.

C. Zbožné řešení sporu

- ***Tu řekl Abram Lotovi: „Ať nejsou rozepře mezi mnou a tebou a mezi pastýři mými a tvými, vždyť jsme muži bratři. Zdalipak není před tebou celá země? Odděl se prosím ode mne. Dáš-li se nalevo, já se dám napravo. Dáš-li se ty napravo, já se dám nalevo.“ (Gn 13,8-9)***

Vždycky, když je někde nějaký spor, tak ta zbožnější strana iniciuje smíření, hledá pro obě strany přijatelné východisko. V našem příběhu je Abram a Lot. Mezi jejich pastýři dochází k hádkám a nevěřící neznabozi to pozorují. Možná si říkali, že už by se měli do sebe pustit, jen ať se už pobijí navzájem a pěkná stáda zde zůstanou pro nás. Nevíme, jak to bylo, ale obyvatelé té země nebyli svatoušci.

Abram přichází za Lotem a navrhuje mu řešení. Všimněte si toho, co se tady děje: Abram je strých Lotův. Nevíme jistě, jestli byl starší než Lot – otec Lota, Abramův bratr Háran, byl o šedesát let starší než Abram. Ale ať tak či onak, Abram byl v té rodinné hierarchii důležitější než Lot. Kromě toho byl Abram také bohatší. Všechno ukazuje na to, že to byl významnější muž než Lot a měl by to být Lot, kdo by měl jít za Abramem. Měl by to být Lot, kdo půjde a přenechá to nejlepší svému strýci. Měl by to být Lot, kdo přijde s pokorou a navrhne řešení. **Ale je to Abram.**

To nám ukazuje, jak se Abram poučil v Egyptě a také jak se Lot poučil v Egyptě. Abram v Egyptě jednal jako sobec, hledal jenom svůj vlastní prospěch a jeho synovec nyní dělá přesně totéž. Ale Abram se v Egyptě poučil. Když vyšel z Egypta, vrátil se k Božímu oltáři, vzýval Hospodinovo jméno a Bůh vyvedl ten jeho pohled od sebestřednosti k upřednostnění druhých. Abram nyní staví na první místo Boha a svého bližního. Pokorně přichází za Lotem a říká mu, aby se od něj oddělil, aby si vybral díl země, která se mu zlíbí a šel svou vlastní cestou. Abram nehledá konflikt, ale pokoj. Usiluje o smíření i za cenu ztráty. V 1 K 6 přesně takto napomíná Pavel církev:

- *Máte-li spory o tyto všední záležitosti, proč se obracíte k těm, kdo nemají s církví nic společného? K vašemu zahanbení to říkám. Cožpak není mezi vámi nikdo rozumný, kdo by dovedl rozsoudit spor mezi bratřími? Ale bratr se soudí s bratrem, a to před nevěřícími! Již to je vaše prohra, že se vůbec mezi sebou soudíte. Proč raději netrpíte křivdu? Proč raději nenesete škodu? Vy však křivdíte a škodíte, a to bratřím! (1K 6,4-6)*

Abram představuje dobrý vzor pro novozákonní církve. Nehledí na majetek a na ztrátu, kterou utrpí, ale hledí na Boha a na prospěch druhých. Lot má naopak na mysli i na srdci především majetek. A je tak pro nás velkým varováním. Podívejme se na to, jakým způsobem se Lot rozhoduje, a učme se z tohoto negativního příkladu.

2. TĚLESNÉ ŘEŠENÍ (V. 10-13)

Než budeme pokračovat v našem textu, musím zmínit ještě jednu důležitou věc – možná nám trochu zkomplikuje život, ale musíme se u ní zastavit. Jedná se o to, že Nový zákon nám ukazuje, že Lot byl spravedlivý (2Pt 2,7). Když to takto řekneme a potom se budeme dívat do knihy Genesis, tak bychom z toho mohli snadno vyvodit nesprávné závěry.

První věc, kterou musíme připomenout, je to, že kdokoliv je v Písmu nazván spravedlivý, je tak nazván na základě víry a nikoliv na základě svého spravedlivého života. Mluví-li tedy Petr o tom, že Lot byl spravedlivý, bylo to jen proto, že byl Bohem ospravedlněn na základě víry a nikoliv na základě svých spravedlivých skutků, které bychom v jeho příběhu hledali jen velmi těžko.

Druhá věc: je-li v Písmu někdo ospravedlněn, tak to vždy – až na výjimky – vede k tomu, že takový člověk roste v posvěcení, tedy jeho život je více a více svatější a jeho charakter se stále více podobá Pánu Ježíši Kristu.

Poslední věc – a ta se týká přímo Lota: kdybychom neměli prorocký vhled od apoštola Petra, tak bychom ze stránek Starého zákona jenom velmi obtížně poznali, že Lot byl skutečně spravedlivý. A my uvidíme celou řadu špatných věcí v životě Lota.

- *Nikdo totiž nemůže položit jiný základ než ten, který už je položen, a to je Ježíš Kristus. Zda někdo na tomto základu staví ze zlata, stříbra, drahého kamení, či ze dřeva, trávy, slámy - dílo každého vyjde najevo. Ukáže je onen den, neboť se zjeví v ohni; a oheň vyzkouší, jaké je dílo každého člověka. Když jeho dílo vydrží, dostane odměnu. Když mu dílo shoří, utrpí škodu; sám bude sice zachráněn, ale projde ohněm. (1K 3,11-15)*

Podívejme se tedy nyní zpátky do Gn 13:

- ***Lot se rozhlédl a spatřil celý okrsek Jordánu směrem k Sóaru, že je celý zavlažován, že je jako zahrada Hospodinova, jako země egyptská. To bylo předtím, než Hospodin zničil Sodomu a Gomoru. Proto si Lot vybral celý okrsek Jordánu a odtáhl na východ. Tak se od sebe oddělili. (Gn 13,10-11)***

Lot se rozhlíží a vybírá. Jedná tady úplně stejně jako jeho strýc Abram předtím, než sestoupil do Egypta. V zemi nastal hlad, Abram se rozhlédl, viděl, že v Egyptě je jídlo, a mazal do Egypta. Stejně jedná i Lot. Rozhlédl se a spatřil zahradu Hospodinovu, spatřil zemi egyptskou. Duch Boží tady dodává, že to bylo předtím, než sestoupil oheň od Hospodina na Sodomu a Gomoru. Lot se rozhodl velice rychle. Díval se na to, co měl před očima, ale nedíval se na to, na co se díval Bůh:

- ***Abram se usadil v zemi kenaanské a Lot se usadil v městech toho okrsku a stanoval až u Sodomy. Sodomští muži však byli před Hospodinem velice zlí a hříšní. (Gn 13,12-13)***

Bůh viděl situaci v Sodomě. Lot viděl jenom to, co chtěl vidět. Když se Abram rozhodoval o tom, že sestoupí do Egypta, tak měl nějaké představy o tom, jak to tam bude zlé. Ale vidina jídla v době hladu převážila a vedla ho k dalším kompromisům, podvodům a lžím. Lot se díval jenom na to, co chtěl vidět. A dvanáctý verš nám ukazuje, jak moc Lota přitahoval hřích. Sodoma je tady obrazem hříchu, jak to vidíme ve třináctém verši. A Lot chtěl jít co nejbliž. Stanoval až u Sodomy. Celá ta zem byla jako zahrada Hospodinova, ale Lot chtěl být blízko města. O tom, proč po tom tolik toužil, nic nevíme, ale Jakub nám vysvětluje, že:

- *Přátelství se světem je nepřítelství s Bohem! Kdo tedy chce být přítelem světa, stává se nepřítelem Božím. (Jk 4,4)*

A apoštol Jan popisuje motivy takového jednání – a dělá to proto, abychom i my zkoumali motivy svého srdce:

- *Nemilujte svět ani to, co je ve světě. Miluje-li kdo svět, láska Otcova v něm není. Neboť všechno, co je ve světě, po čem dychtí člověk a co chtějí jeho oči a na čem si v životě zakládá, není z Otce, ale ze světa. (1J 2,15-16)*

My se můžeme jen dohadovat o důvodech, které vedly Lota k tomu, aby stanoval u Sodomy, ale už jsme spatřili lakotnou touhu v jeho srdci, a Jan píše o dychtění srdce, dychtění očí, o pýše života. Může to být snaha být jako lidé ze světa – být tak bohatý, být tak úspěšný, být tak

uznávaný, být tak vzdělaný, zakoušet takové přijetí, mít takový vliv nebo dokonce takovou moc. To je přátelství se světem.

- *Běda, když vás budou všichni lidé chválit; vždyť stejně se chovali jejich otcové k falešným prorokům. (Lk 6,26)*

Milí bratři, milé sestry, chci poprosit, abyste se vyvarovali takového přátelství, takové touhy po světských věcech. To jsou věci, které nás nemohou naplnit. Po těchto věcech zůstává jenom prázdnota. To je světská moudrost, o které mluví Jakub. Kde je závist, svárliвість, tam je zmatek, a špatnost a tam není moudrost od Boha, ale živočišná, přizemní, ďábelská.

Mnoho křesťanů se nechává chytit do této satanské pasti – upírají svůj pohled do světa, své srdce plní světskými věcmi a jejich životy jsou prázdné. Navenek vypadají zbožně, ale uvnitř jsou prázdní, a mnohdy mrtví. Jako obílené hroby, které navenek vypadají dobře, ale uvnitř je smrt a rozpadlá těla. Nenechte se vlákat do této léčky, ale upírejte svůj pohled na Krista, na Jeho slávu, jděte do Jeho slova, padněte na tvář před Jeho tváří, u Jeho oltáře a vzývejte Jeho jméno. Tam dojdete naplnění a uspokojení. Podívejte se na to, jak odlišně řešil věc Abram:

3. DUCHOVNÍ ŘEŠENÍ (V. 14-18)

- *Poté, co se Lot od něho oddělil, řekl Hospodin Abramovi... (Gn 13,14)*

Toto je nesmírně zajímavá situace a my bychom ji neměli přejít bez povšimnutí. Teprve když došlo k oddělení Abrama a Lota, začal Bůh mluvit k Abramovi. Lot byl ospravedlněn Bohem. Zcela nepochybně se

s ním setkáme v Božím království – Písmo Nového zákona nás o tom ujišťuje. Přesto není vzorem pro následování. Lota najdeme jenom v kontextu varování. V galerii svědků víry v Žd 11 Lot není. Lot je příkladem věřícího, který je opravdovým věřícím – i přes to, že to ze stránek Starého zákona, z popisu jeho života, nemůžeme vůbec odvodit – nicméně je věřícím, který nenásleduje Boha, neposlouchá Jeho slovo a nepodřizuje se mu.

Boží slovo nám ukazuje, že i takoví věřící mohou existovat. Není to stav, který by byl v pořádku, není to něco, co by křesťané měli vyhledávat nebo co by bylo normou křesťanského života, není to něco, co by Bůh schvaloval nebo k tomu dokonce někoho vedl. Obvykle něco podobného Písmo nazývá hříchem. Pokud někdo dlouhodobě žije v hříchu, tak musíme mít pochybnosti o jeho víře. Kde nevidíme ovoce Bohem proměňovaného života, tam si musíme klást otázku, zda takový člověk – přestože vyznává víru v Krista – je skutečným křesťanem. Dokonce nám Duch svatý ukazuje, že pokud někdo takto žije, tak se ti, kdo poslouchají Boží slovo a následují Krista, mají od něho oddělit.

Toto učení není příliš populární a není ani všeobecně přijímané církvemi a křesťany – a to i přes to, že je to velmi jasné učení Starého i Nového zákona. Najdeme ho skoro ve všech novozákonních dopisech, které byly určeny církvím. Toto učení totiž znamená rozlišovat – to, co je správné a co se Bohu líbí a oddělit se od toho, co správné není a co se Bohu nelíbí. Znamená to vykonávat kázeň v církvi, vynést soud – ukázat na hřích nebo na falešné učení a říct, že to je hřích. A to je něco, co není

příliš příjemné, je to těžké a nikomu se do takové věci nechce. Podívejme se na jedno jasné místo v Písmu, které nás tomuto principu učí:

- *Nuže tedy, bratří, stůjte pevně a držte se toho učení, které jsme vám odevzdali, ať už slovem nebo dopisem. (2Te 2,15)*
- *Přikazujeme vám, bratří, ve jménu Pána Ježíše Krista, abyste se stranili každého bratra, který vede zahálčivý život a nežije podle naučení, která jste od nás převzali. ... Neuposlechne-li někdo těchto slov, která vám píšeme, dejte mu znát, že k vám nepatří; tím bude zahanben. Ale nejednejte s ním jako s nepřítelem, nýbrž varujte ho jako bratra. (2Te 3,6.14-15)*

Všimněte si sloves: ***Straňte*** se člověka, který ***se odchýlí***; ***dejte mu znát, že k vám nepatří***, ale ***nejednejte s ním*** jako s nepřítelem – ***varujte*** ho jako bratra. O koho se zde jedná? Kdo je ten, jenž se odchýlí? Použité řecké slovo (K – neřádně) je vojenský termín a znamená: „ten, kdo nestojí v řadě“, „ten, kdo má něco v nepořádku“, „ten, kdo nesdílí nějaké břemeno s ostatními“. Nejde tu o subjektivní dojem, o člověka, který nevypadá tak, jak by se to líbilo mně, ale jde o toho, kdo zjevně nemá v pořádku svůj život podle Božího Slova.

Toto slovo se používalo k popisu člověka, který zanedbával své povinnosti a vyhýbal se svým závazkům. Popisuje osobu, která se nechce sklonit před autoritou. Odmítá se sklonit před Božím Slovem a před Bohem samotným. O takovém člověku musíme pochybovat jako o křesťanovi – přesto Pavel mluví o bratru.

Tato neřádnost se může projevovat mnoha různými způsoby. Ve 2Te 3,11 se mluví o lidech, kteří odmítali žít podle Bohem daného řádu a

pracovat vlastníma rukama, aby měli co jíst a z čeho žít. Již předtím je Pavel napomínal ohledně této věci (1Te 4,11). Vidíme, že tito „neřádní“ jedinci, se provinili neposlušností proti jasným příkazům, které jim byly jak řečeny, tak napsány. Tento výraz můžeme vztáhnout na každého věřícího, který trvale žije v neposlušnosti tomu, co učí Písmo. Křesťané jsou povinni oddělit se od takového člověka. Dokonce jako sbor jsme povinni oddělit se od církví, které vykazují stejné znaky.

- ***Poté, co se Lot od něho oddělil, řekl Hospodin Abramovi: „Rozhlédni se z místa, na němž jsi, pohlédni na sever i na jih, na východ i na západ, neboť celou tu zemi, kterou vidíš, dám tobě a tvému potomstvu až navěky. A učiním, že tvého potomstva bude jako prachu země. Bude-li kdo moci sečíst prach země, pak bude i tvé potomstvo sečteno. Teď projdi křížem krážem tuto zemi, neboť ti ji dávám.“ (Gn 13,14-17)***

Bůh obnovil své sliby Abramovi hned poté, co se odděl od Lota. A všimněte si: Lot se rozhlížel po zemi, co by si vybral – Abramovi Bůh říká – rozhlédni se. Lot si sám vybírá, co se mu líbí, Abramovi Bůh dává všechno, co Bůh vybral pro Abrama. Dostaneš celou zemi – Lot se podíval jedním směrem – směrem k Sodomě, kam ho to přitahovalo. Abram se má rozhlédnout do všech světových stran – dostane celou zemi. Apoštol Pavel v Ř 4,13 to vysvětluje tak, že toto zaslíbení se vztahovalo na celý svět – že dostane svět za dědictví. To zjevně odkazuje k nové zemi, kterou Bůh připravil pro ty, kdo ho milují a následují.

- ***Podle jeho slibu čekáme nové nebe a novou zemi, ve kterých přebývá spravedlnost. (2Pt 3,13)***

Abram dostal toto úžasné zaslíbení.

- *[Abram věřil a proto] upínal naději k městu s pevnými základy, jehož stavitelem a tvůrcem je sám Bůh. (Žd 11,10)*

A spolu se zemí mu Bůh znovu zaslíbujee potomstvo. Ale už to nejsou národy – je to mnohem víc: tvého potomstva bude jako prachu země! Již předtím ta zaslíbení, která Abram dostal, vyžadovala skutečnou víru. Ale to, co Bůh říká Abramovi nyní, je skutečně nad rámec jakéhokoliv lidského pochopení. Naše mysl si nedokáže představit něco, co se nedá spočítat, co nemá hranice. A tady se dokonce mluví o lidech, kteří vzejdou z jednoho muže! Jedno místo v Písmu to velmi dobře vysvětluje – už jsme ho četli v souvislosti se zaslíbeními ve 12. kapitole, ale chci toto místo opakovat často, protože nám ukazuje velikost Boží slávy.

- *Potom jsem viděl, hle, tak veliký zástup, že by ho nikdo nedokázal sečíst, ze všech ras, kmenů, národů a jazyků, jak stojí před trůnem a před tváří Beránkovou, oblečení v bílé roucho, palmové ratolesti v ruce. A volali velikým hlasem: „Díky Spasiteli, Bohu našemu, sedícímu na trůnu, a Beránkovi.“ (Zj 7,9-10)*

Ten nespočetný zástup ze všech národů – to jsou potomci Abrahama, otce všech věřících, kteří byli ospravedlněni na základě víry (Ř 4,11-12). Bezdětný Abram, který žije se svou neplodnou ženou, slyší, že jestli někdo dokáže spočítat prach, tak bude moci spočítat jeho potomky. To je Boží sláva!

Abram poslouchá Boha, poučil se ze svého pádu a dál staví na zaslíbeních, která mu Bůh dal. Odděluje se od Lota a Bůh k němu znovu promlouvá. Vidíte, jak je Bůh věrný a trpělivý. On to s námi nevzdá.

Chce, abychom se mu cele odevzdali, abychom se oddělili od bezbožnosti a hříchu. Abychom se oddělili od neposlušného křesťanství. Vede nás k tomu, abychom se dívali očima víry a nikoliv tělesnýma očima, abychom upírali svůj zrak na Boha a ne na to, co je kolem nás, abychom žili vírou a ne viděním. Pak můžeme přijímat od Boha znovupotvrzení zaslíbení, dostáváme ujištění o Boží přízni, zakoušíme jeho blízkost a jeho vedení, Boží slovo k nám promlouvá velice jasně, je živé, naše modlitby jsou vroucí a horlivé. Jak jednal Abram, když slyšel Boží slovo?

- ***Hnul se tedy Abram se stany, přišel a usadil se při božišti Mamre, které je u Chebrónu. I tam vybudoval Hospodinu oltář. (Gn 13,18)***

Bůh řekl: Projdi zemi křížem krážem – a Abram šel. Čekal na Boha, čekal na Jeho slovo, připravil své srdce v poslušnosti a potom následoval Boží příkazy. A nejenom to: následoval je s chválou a svědectvím. Abram byl svědectvím pro Emorejce Mamreho a jeho příbuzné. Usadil se u jejich posvátného dubu a postavil tam oltář Hospodinu. Nechtěl, aby uctívali stromy, ale živého Boha, stvořitele stromů a všeho. Abram sám opět uctívá Boha. Abram se vrací k tomu nejlepšímu, co kdy poznal – ke svému Bohu a k jeho uctívání.

- *I ukázal se Abramovi Hospodin a řekl: „Tuto zemi dám tvému potomstvu.“ Proto tam Abram vybudoval oltář Hospodinu, který se mu ukázal. Odtud táhl dál na horu, která je východně od Bét-elu, a postavil svůj stan mezi Bét-elem na západě a Ajem na východě. Také tam vybudoval Hospodinu oltář a vzýval Hospodinovo jméno. (Gn 12,7-8)*

Potom Abram sestoupil do Egypta, a když ho Bůh opět vyvedl, tak činil pokání a znovu postavil Hospodinu oltář. Nyní se oddělil od Lota a znovu se vydal po Božích cestách. To ho znovu vedlo k vybudování oltáře, ke chvále a k vzývání. Abram byl mužem víry. Jeho srdce bylo naplněno chválou. Boží slovo ho nazývá otcem věřících. Tak kéž je i naše srdce naplněno chválou a uctíváním Pána.

- *Nechť ve vás přebývá slovo Kristovo v celém svém bohatství: se vší moudrostí se navzájem učte a napomínejte a s vděčností v srdci oslavujte Boha žalmy, chválami a zpěvem, jak vám dává Duch. (Ko 3,16)*

SPASENÍ JE ZADARMO

Charles Haddon Spurgeon

Článek na stránkách Reformace – [zde](#).

Kázání přednesené v pátek večer, 11. června 1858 reverendem C. H. Spurgeonem v Grand Stand, Epsom Race Course.

- *„Aj všichni žízniví, pojdte k vodám, i ten, kdo nemá peníze. Pojdte, kupujte a jezte, pojdte, kupujte bez peněz a bez úhrady víno a mléko.“
Iz 55, 1 (ČSP)*

Vidíš, mám pro tebe dnes večer něco na prodej. Zvu tě, abys přišel a koupil to, co bude dnes večer v evangeliu vyhlášeno. Dnes je obvyklé, že lidé mají něco na prodej, vystavují své zboží, popisují nám jeho kvality, mluví o jeho přednostech a výhodách, až jsou zákazníci seznámeni s podstatou toho, co je jim nabízeno, protože jinak není pravděpodobné, že by byli připraveni si jej zakoupit. To bude můj první úkol tento večer. Pak ten, kdo má něco na prodej, se dále snaží přivést ty, kteří jej slyší, k ceně, za kterou jim to chce prodat. Mým úkolem je dnes vás přivést k ceně – *„pojdte, kupujte bez peněz a bez úhrady víno a mléko.“* Shrnu to pak v několika větách, kterými se chci obrátit na ty, kdo pohrdají tak slavným spasením, což je privilegiem pro nás jej kázat, a ty, kdo se chtějí odvrátit od tak štědrých nabídek *„bez peněz a bez úhrady“*.

Na prvním místě, pak, musím dnes večer kázat, VÍNO A MLÉKO – *„pojdte, kupujte bez peněz a bez úhrady víno a mléko.“* Tady máme popis

našeho zboží – evangelia – víno, které obšťastňuje lidské srdce. Mléko, jedna jediná věc a pouze jediná věc na světě, která obsahuje všechny nezbytné látky pro život. I ten nejsilnější muž může žít z mléka, protože je tam obsaženo vše, co je potřeba pro lidskou kostru, vnitřnosti, svaly, nervový systém, zkrátka všechno je tam. Tak tady máte dvojitý popis zboží. Evangelium je jako víno, které nás činí radostnými. Ať člověk skutečně pozná milost našeho Pána Ježíše Krista a on bude šťastný člověk. A jak hlouběji čerpá a pije z Ducha Kristova, tím šťastnější bude.

Takové náboženství, které učí, že bída a trápení jsou nutností a povinností, je falešné už na svém povrchu, protože Bůh, když stvořil svět, studoval štěstí a spokojenost svého stvoření. Není možné dojít k jinému závěru, jak pozoruješ vše okolo sebe, že Bůh se usilovně snažil s co největší pozorností uspokojit člověka. On nám nedal jen to nejnnutnější, On nám dal mnohem více – ne prosté, ale velmi zdobené. Květiny na lukách, hvězdy na obloze, krásy přírody, hory a údolí – všechny tyto věci byly zamýšleny ne jen proto, že bychom je potřebovali, ale proto že Bůh chtěl ukázat, jak nás miluje a jak moc chtěl, abychom byli šťastní.

Není pravděpodobné, že Bůh, který učinil šťastným svět, by poslal ubohé a mizerné spasení. On, který je šťastným Stvořitelem, bude i šťastným Vykupitelem. Ti, kteří okusili, že Pán je milostivý a milosrdný, mohou svědčit, že cesty náboženství „jsou cestami potěšení a všechny jeho stezky jsou pokoj.“ A pokud by tento život byl vše, pokud by smrt byla pohřbením celého našeho života a pokud by rubáš byl vlající plachtou věčnosti, být křesťanem by bylo stále šťastnou a světlou věcí,

protože osvětluje toto údolí slz a plní studny v údolí Báka pramínky lásky a radosti.

Evangelium je jako víno. Je také jako mléko, protože v evangeliu je vše, co chceš. Chceš něco, co ti pomůže nést trápení? Je to v evangeliu – „velmi přítomná pomoc v časech trápení.“ Potřebuješ něco, co ti dá odvalu pro povinnosti? Je tu milost, která stačí na vše, že tě Bůh volá, abys ji dosáhl nebo ji podstoupil. Potřebuješ něco, co by rozjasnilo tvé oči nadějí? Ano, jsou tu záblesky radosti v evangeliu, které mohou tvé oči znovu rozjasnit ohněm nesmrtelné blaženosti.

Chceš něco, co tě učiní pevným uprostřed pokušení. V evangeliu je to, co tě učiní nepohnutelným, vždy překypujícím v díle Páně. Neexistuje vášně, cit, myšlenka, přání, moc, kterou by evangelium nenaplnilo. Evangelium bylo evidentně zamýšleno pro lidstvo. Je adaptováno na každou jeho část. Je zde poznání pro hlavu. Je zde láska pro srdce. Je zde vedení pro nohy. Je zde mléko a víno, v evangeliu našeho Pána Ježíše Krista.

A já si myslím, že je tu ještě jeden význam těchto dvou slov „mléko a víno.“ Víno, jak víš, je drahá věc. Je to produkt, jehož výroba je velmi náročná a to i časově. Začíná to vinobraním, pak následuje fermentace a konzervace, před tím než víno získá svou plnou chuť, barvu a vůni. No a evangelium je velmi podobné, je to mimořádná věc pro dny, kdy se hoduje. Dává člověku moc využívat sklizeň myšlenek, fermentaci jednání a skutků a konzervaci zkušeností, dokud se neobjeví zbožnost jiskřící jako víno, která potěší lidské srdce. Tak je tomu, jak říkám, v náboženství,

které z toho činí mimořádnou věc, věc pro vzácné příležitosti, aby se nosilo, když princové zasednou ke stolu.

Ale mléko je obyčejná a běžná věc. Máš ho každý den, kdekoli, stačí si jen doběhnout na farmu a je tam k dispozici. Není zde potřeba žádné přípravy. Je tu hned ke konzumaci. Je to běžná věc. Tak je tomu i s evangeliem – je to věc pro každý den. Miluji evangelium v neděli, ale buď požehnán Bůh, že je také pro pondělí. Evangelium je věc do kaple a je to věc do kostela – je to jako s vínem. Ale je to věc pro farmářský dvorek, je to věc, kterou můžeš pozorovat i za pluhem. Náboženství Ježíše Krista s vámi půjde i do vašeho obchodu, na burzu, na tržiště, tedy kamkoli, tak je tomu i s mlékem – každodenní pokrm – věc, kterou vždy můžeme mít a kterou můžeme vždy mít při hodování. Ó, díky nebesa, je tu víno pro slavný den, kdy spatříme Spasitele tváří v tvář. Je tu víno pro ten hrozný den, kdy budeme muset překročit Jordán – víno odstraní všechny naše strachy a povede nás ke zpěvu uprostřed temných mraků smrti. Ale buď mu dík, je tu také mléko pro každodenní příležitosti, pro každodenní jednání, mléko pro nás, abychom jej pili, dokud jsme na živu a mléko, které nás utěší a povzbudí až do doby, kdy přijde ten velký slavný den.

Nyní jsem vysvětlil slovní figuru ve svém textu. Ale stále tu budou tací, kteří řeknou, „Co je tedy to evangelium?“ Dobře, evangelium, jak jej chápu, může být nahlíženo z různých pohledů, ale dnes večer jej podám následovně – evangelium je kázání úplného, svobodného, přítomného věčného odpuštění hříšníkům skrze smířčí krev Ježíše Krista. Pokud vůbec chápu evangelium, tak je v něm mnohem více, než jen toto. Ale

stále je to jeho podstata. Dnes večer mám kázat velkou pravdu, že i když všichni zhřešili, Kristus zemřel a pro všechny hříšníky, kteří vyznávají své hříchy a věří v Ježíše Krista, je tady velké odpuštění – zdarma v tom ohledu, že ty nemusíš dělat vůbec nic, abys toto odpuštění získal. I ten nejzatvrzelejší hříšník musí jednoduše vylít svůj nářek před Bohem. To je vše, co od něj Bůh žádá.

Není vůbec potřeba procházet léty skutků pokání, těžké práce a zkoušek. Evangelium je zdarma, jako je zdarma vzduch, který dýcháš. Ty neplatíš za to, že dýcháš vzduch. Neplatíš za to, že vidíš sluneční svit, ani neplatíš za vodu, která teče v řece, když se zastavíš, aby ses tam napil a uhasil tak svou žízeň. Takže evangelium je zadarmo, nic se nemusí udělat, abys jej získal. Je tu odpuštění zdarma pro ty největší z hříšníků skrze krev Ježíše Krista. Ale já jsem řekl, že to bylo úplné odpuštění a ta je i tomu ve skutečnosti.

Když Kristus něco dělá, tak nedělá jen na polovic. On je ochoten a připraven tento večer odpustit a smazat každý hřích a očistit každou nečistotu a nepravost z každé duše, která je tady dnes přítomna, která je nyní připravena Boží milostí hledat jeho milost a milosrdenství. Pokud nyní, hříšníku, Bůh vložil do tvého srdce touhu jej hledat, odpuštění, které je připraven ti dát, je úplné – ne jen odpuštění části tvých hříchů, ale všech svých hříchů a to najednou.

Je tu odpuštění pro tvé opilství, tvé klení, pro tvou žádostivost a chtíč, odpuštění pro tvou vzpouru proti nebesům. Je tu odpuštění hříchy tvého mládí, pro hříchy tvého stáří, pro hříchy proti svatyni a pro hříchy

z nevěstince nebo z hospody. Je tady odpuštění pro všechny hříchy pro krev Ježíše Krista jeho Syna, který nás očišťuje od všeho hříchu. Ale ještě jednou, odpuštění, které máme kázat je přítomné odpuštění. Pokud cítíš potřebu Spasitele, pokud jsi nyní schopen věřit v Krista, bude ti *teď* odpuštěno.

Ti, kdo mají obyčejnou naději, říkají, že doufají, že jim bude odpuštěno, až budou umírat. Ale, milovaní, toto není náboženství, které kážeme. Pokud nyní učiníš vyznání svých hříchů, tak nyní hledej Pána a bude ti odpuštěno. Je možné pro člověka dostat se až sem se všemi svými hříchy, s mlýnským kamenem uvázaným na krku – dost na to, aby člověk utonul v tom nejhlubším pekle – a přesto vyjít z těchto dveří a mít smazány a odpuštěny všechny hříchy. Pokud je nyní schopen v něj uvěřit, může tento člověk tohoto večera přijmout úplné odpuštění z rukou Božích. Odpuštění hříšníkově není věc, která se stane, když umírá, ale děje se, když ještě žije – právě teď.

A jsou zde někteří, jak věřím, není jich málo, kdo se dnes večer můžou radovat ze skutečnosti, že je jim odpuštěno. Ó, není to velkolepé a úžasné pro člověka být schopen chodit po Boží zemi s písní na rtech, „Je mi odpuštěno, je mi odpuštěno, je mi odpuštěno?“ Myslím si, že je to jedna z nejkrásnějších písní na celém světě – neméně krásnější než jsou písně cherubínů před Božím trůnem.

Ó, co bys dala za takové spasení, jako je toto, ty smutná a plačící duše? Je ti kázáno bez peněz a bez úhrady a jsem nucen volat: „Hej! Hej! Každý, kdo má žízeň! Pokud cítíš potřebu Krista, pokud si nyní připraven vyznat

své hříchy, přijď a vezmi zadarmo bez a bez placení.“ Ale to nejlepší zůstává nakonec. Odpuštění, které je dnes zvěstováno, není jen zdarma, úplné a přítomné, ale trvá navěky. Pokud královna někoho omilostní, uděluje odpuštění zdarma, je nemožné, aby byl člověk potrestán za svůj trestný čin. Velmi často však královna dá podmíněčné odpuštění trestu, což není úplné odpuštění.

Jsou právní případy, ve kterých jsou odsouzení uchráněni trestu smrti, ale jsou odsouzeni k odnětí svobody podle vůle panovnice. Ale náš Pán takhle nikdy nejedná. On odstraní všechno, není žádný hřích, který by zůstal neodpuštěn. Když Hospodin obmyje lidskou duši, umyje ji tak, že je čistší než čerstvě padlý sníh. Bůh činí vše dokonale. Ale nejlepší na tom je, že co činí, je učiněno na věky. Toto je samotná sláva evangelia. Pokud je ti dnes večer odpuštěno, jsi spasen už teď, a už nikdy nebudeš odsouzen. Pokud člověk věří v Krista celým svým srdcem, jeho spása je bezpečná před jakýmkoli hazardem či nebezpečím. A já vždy vzhlížím na drahokam koruny spásy, která je nezvratná.

Bůh tě dnes neučiní svým dítětem, aby tě zítra odvrhnul. On ti dnes neodpouští, aby tě na druhý den zase potrestal. Tak jako je pravdivý Bůh, pokud je ti dnes odpuštěno, křesťane, země se může rozplynout, tak jako se rozpouští pěna ve vlnách, které ji nesou a je tak ztracena na vždy, velký vesmír může zmizet, jako mizí jinovatka za ranního slunce. Ale ty nikdy nebudeš odsouzen.

Tak dlouho, jak Bůh bude Bohem, má své odpuštění podepsané a zpečetěné, je mimo dosah jakékoliv škody. Nekázal bych nic jiného, ani

bych se to neodvážil. Nebylo by to hodné tvého přijetí. Nestálo by to za to kázat. Ale toto evangelium, které kážu, je hodno, aby jej každý člověk přijal, protože ve skutečnosti je to jistá investice. Každý, kdo se vydá do rukou Krista, má jistého Ochránce, ať přijde cokoliv, ať přijdou silná pokušení, silné emoce. Mohou přijít i velmi silné bolesti a utrpení, nebo těžké povinnosti, ale Ten, který nám pomohl, nás nese v těchto zkouškách a činí z nás více než vítěze. Ach, je mi jednou odpuštěno, s naprosto jistou jistotou, že nám bude odpuštěno navždy, aniž bychom byli vystaveni riziku, že budeme vyvrženi ven!

A nyní znovu, já budu kázat toto spasení, protože je to víno a mléko, které je hlásáno bez peněz a bez placení. Milovaní, toto vše se má získat vírou v Krista, kdokoli v Něj věří, v toho, který zemřel na dřevě a protrpěl svůj život pro nás, nikdy nepřijde na soud, přešel ze smrti do života a láska Boží v něm přebývá.

A nyní, co jsem ukázal tento článek, mým dalším úkolem je přivést kupující k aukční síni a prodat to. Můj problém je v tom vás přivést k mé ceně, jak řekl starý Rowland. On kázal na tržišti a zaslechl, jak jeden muž prodával své zboží. „Ach,” řekl, „problém prodávajících byl přivést lidi k jejich (vysoké) ceně, zatímco můj problém je přivést vás ke své nízké ceně.“

Nyní, je evangelium plně kázáno bez peněz a bez placení. Zde přichází někdo k posvátné přepážce, která je na chvíli proměněna na aukční síň a volá: „Já chci koupit.“ Co za to dáš? Jeden napřahuje své plné ruce. Musí se vzepřít ještě mnohem více, protože sotva udrží své dobré skutky. Má

své zdrávasy, otčenáše, bezpočet křížování se svěcenou vodou. Má bezpočet klekání před oltářem a klanění se hostii. Prokazuje úctu oltární svátosti a účastní se mše atd. Ve francouzštině se mše řekne „messe“ a v angličtině je slovo „mess“, což znamená nepořádek, což katolická mše ve skutečnosti je. Je to jeden velký nepořádek. A bezpochyby je mnoho lidí, kteří ve mši věří. Když přijdou před Boha, tak si s sebou nesou tyto věci, na které spoléhají.

A tak, drahý římský katolíku, katoličko, přicházíš, abys získal spasení, že ano? A přinesl sis všechno toto s sebou. Příteli, je mi tě líto, ale musíš jít pryč se svým lidským výkonem, protože to je „bez peněz a bez placení“ a dokud nejsi připraven přijít s prázdnýma rukama, tak to nikdy nebudeš mít. Pokud máš něco vlastního, něco svého, tak to nemůžeš přijmout. On říká: „Ale já nejsem žádný heretik. Což nejsem věrný papeži? Což nechodím ke zpovědi a tam dostanu odpuštění a zaplatím svůj haléř?“ Víš, můj příteli? Protože platíš svůj haléř za zpověď, to není vůbec na nic dobré, protože to, co je dobré, můžeš mít „bez peněz a bez placení.“ Světlo, za které platíme, je velmi špatná věc, ale to, které dostáváme z nebes zdarma, je velmi dobré a to činí naše srdce radostným. Takže odpuštění, které pochází a přichází od Krista je „bez peněz a bez placení.“

Pak přijde jiný a řekne, „Jsem rád, že jste sloužil tak dobře tomu katolíkovu, já nenávidím římskou církev, já jsem opravdový protestant a mám touhu být spasen.“ Co sis přinesl, pane? „Ach já jsem si nepřinesl žádné zdrávasy, žádné otčenáše, já nesnáším tyto latinské termíny. Ale já dávám každou neděli do sbírky při bohoslužbách, jsem pozorný při svých modlitbách. Přicházím do shromáždění, jakmile se otevřou dveře

kostela,“ (pokud se jedná o nonkonformistu), „Chodím do shromáždění třikrát za neděli. Chodím na modlitební shromáždění a kromě toho, platím každému dvacet haléřů, ale raději bych platil dvacet jedna, abych nikoho neurazil.

„Ani kuřeti bych neublížil. Jsem vždycky ochoten pomoci chudým, když mohu. Jen občas mi něco ujede. Mohu sejít jen trochu. Pokud nejsem spasen, tak nevím, kdo by byl. Já jsem dobrý jako moji sousedé a myslím si, pane, že bych jistě měl být spasen, protože mám jen pár hříchů a těch pár hříchů neublížilo lidem. Druzí lidé mi ublížili mnohem víc, než kdokoli jiný. A kromě toho jsou to jen prkotiny. Jen jednou nebo dvakrát do roka si vyhodím z kopýtko, člověk musí mít trochu toho povyražení. Ujišťuji vás, že jsem jeden z těch nejlepších, nejčestnějších a nejstřízlivějších a nejvíce náboženských lidí.“

Dobře, můj příteli, je mi líto, že se hádáš s římským katolíkem, protože jen nerad vidím, když se dvojčata hádají. Jste oba stejného druhu, jeden za osmnáct a druhý je za bez dvou za dvacet. Věř mi, podstata základ papežství je spasení skutky a obřady. Ty nepraktikuješ jeho skutky a obřady, ale doufáš, že budeš spasen svými vlastními. Ty jsi tak špatný, jako je on. Já tě pošlu pryč. Není tady pro tebe spasení, protože to je „bez peněz a bez placení.“ Dokud budeš nosit tyto dobré skutky sem, nemůžeš spasení mít.

Všimni si, nenacházím na nich žádnou vadu nebo chybu, tyto skutky jsou sami o sobě dobré, ale dnes večer ti nepomohou a ani ti nepomohou v soudný den před Boží soudnou stolicí. Praktikuj tyto věci, jak nejvíc

chceš, jsou dobré sami o sobě. Ale stále ve věcech spasení je musíš opustit a přijít jako chudý vinný hříšník a vzít jej „bez peněz a bez placení.“ Někdo řekne: „Vidíš na dobrých skutcích něco špatného?“ Vůbec ne. Představme si, že vidím muže, který staví dům, a ten muž byl dost hloupý na to, aby položil základ spolu se základy komína. Pokud bych řekl: „Můj drahý příteli, nejsem rád, že kladeš základy komína do základů domu.“ Neřekl bys, že se mi nelíbí ty základy komína, ale řekl bys, že jsou stavěny na špatném místě.

Ať položí pevné základy domu a pak ať, když je dům postaven, má komínů kolik chce. Tak je to i s dobrými skutky a obřady, ty totiž nejsou určeny za základ. Základ musí být postaven z mnohem pevnějšího materiálu. Naše naděje musí stát na Ježíši Kristu a jen na něm. Musí stát na jeho krvi a spravedlnosti, a když máme postavený tento základ, pak můžeme mít dobrých skutků, kolik jen chceme a mnohem lepší. Ale pro základ jsou dobré skutky naprosto nevhodným materiálem a ten, kdo je používá, uvidí, jak se jeho dům zboří až do základů.

Ale vidíme jiného člověka. Ten je na dlouhou dobu pryč a říká, „Pane, bojím se přijít, nemohl jsem přijít a učinit něco pro spasení. Nemám vzdělání, nejsem učenec, neumím číst a moc bych chtěl. Moje děti chodí do nedělní školy, kéž by v mém dětství něco takového existovalo. Nemohu si přečíst žádnou knihu a nemám žádnou naději, že se dostanu do nebe. Občas chodím do kostela, ale drahý, to není dobré. Ten člověk používá tak dlouhá slova, že jim nerozumím. Občas chodím do kaple na kázání, ale nechápu jej. Zním jen trochu písně, které tam moje děti zpívají. Chtěl bych, aby kázali tak jednoduše, jako jsou slova těch písní a

možná pak bych to pochopil. Ale já nejsem učenec, pane, myslím si, že nebudu spasen.“

Můj drahý příteli, nemusíš stát až tam vzadu. Pojď sem. Pro nebe není nutná žádná učenost. Čím víc víš, tím lépe se ti bude dařit tady na zemi, to je nepochybné, ale pro vstup do nebe ti nebude nijak užitečné. Pokud můžeš „přečíst svůj titul: domy na nebesích,“ pokud víš dost o tom, jak jsi hříšný a že Kristus je velký Spasitel, toť vše, co potřebuješ vědět, aby ses dostal do nebe. V nebi je mnoho lidí, kteří nikdy neuměli číst. Pokud by jejich život závisel na tom, že se umí podepsat, ale měl by povinnost udělat křížek jako značku „Toma Stilese“, pak by byli z těch nejchytřejších.

Peter nebyl o mnoho chytřejší, než jakákoli nevzdělaná duše, která hleděla na Ježíše a byla osvícena. Mám pro tebe povzbuzující slovo. Cožpak nevíš, že Kristus řekl, chudým se zvěstuje evangelium a mimo jiné také řekl „Pokud se neobrátiš a nebudeš jako malé dítě, nevstoupíš do nebeského království“? Co to znamená, že musíme věřit evangeliu jako malé dítě? Malé dítě nemá moc vzdělání, jen věří tomu, co je mu řečeno. A to je to, co musíš udělat. Máš věřit tomu, co ti Bůh říká, že máš dělat. On ti říká, že Ježíš přišel na svět, aby zachránil hříšníky. To není těžká věc, že? Tomu můžeš uvěřit. A pokud můžeš, pokud jsi bez všeho lidského poznání a vzdělanosti, budeš bezpochyby vědět to, co teď nevíš.

Vidím teď přicházet muže, který říká: „Pane, já budu spasen, já jsem přispíval na stavbu kostela a několika chudobinců, vždy jsem dával na Boží dílo. Vždycky pomáhám chudým. Vydělávám docela dobré peníze,

ale nehromadím je. Jsem štědrý a rozdávám potřebným. Což mě to nedostane do nebe?“

Příteli, mám tě moc rád a přeji si, aby takových lidí jako jsi ty, bylo mnohem více. Není nic lepšího a krásnějšího než štědrost a ochota dávat chudým a potřebným a přispívat na Boží dílo. Ale pokud přineseš tyto věci jako svou naději na spásu, můj drahý příteli, nesmím tě podvést. Nemůžeš si vstup do nebe koupit zlatem. Proč? Jsou jím tam vydlážděné cesty! Není nám snad řečeno v knize Zjevení, že ulice toho města jsou z čistého zlata jako čirý křišťál? Proč, pokud jsi měl dvacet tisíc liber, za které sis nemohl koupit křišťál. Ani baron Rothschild si nemůže koupit ani píd' nebe, i kdyby za to dal všechny své peníze a jmění.

Je to příliš vzácné místo, aby se dalo koupit za zlato a stříbro. Pokud by všechno bohatství Indie bylo utraceno za jediný mžik pohledu do nebe, bylo by to k ničemu. Není člověka, který by dostal tak mnoho, jako je skulinka mezi perlovými branami nebe, za zlato po kterém kdy jeho srdce prahlo. Bylo by to vyhozeno pro nic. Kristus jej nikdy neprodá, nikdy, protože není nic, co by se vyrovnalo jeho hodnotě. Co koupil Kristus svou krví, si nemůžeš koupit za zlato. On nás nevykoupil porušitelnými věcmi, jako je zlato a stříbro, ale svou převzácnou krví. A není jiná cena, která by mohla být kdy zaplácena. Ach, můj bohatý příteli, jsi na stejné úrovni jako tvůj nejchudší pracovník. Můžeš být dobře oblečen a on bude mít staré hadry na sobě, on stejnou příležitost být spasen stejně jako ty. Ach, má paní, satén ti nedává přednost před obyčejným lnem v nebi. „Nikdo není vyloučen, ale jen ti, co se sami vyloučili.“

Bohatství činí rozdíly tady na zemi, ale nečiní rozdíl u Kristova kříže. Všichni musíte přijít stejně k nohám Ježíše, nebo nepřijdete vůbec. Znal jsem kazatele, který mi řekl, že ho jednou poslali k lůžku umírající ženy, která byla velmi bohatá v tomto světě a ona mu řekla, „Pane Baxtere, myslíte si, že až se dostanu do nebe, Betsy, moje služebná tam bude?“ Řekl jí „Nevím toho mnoho o vás, ale Betsy tam bude. Protože pokud znám někoho zbožného, je to ona.“ „Dobře,“ řekla ta dáma, „nemyslíte si, že tam budou malé rozdíly? Protože já si nedovedu představit, že bych seděla společně s takovou dívkou u jednoho stolu. Ona nemá žádný vkus, žádné vzdělání a to nemohu vystát. Já si myslím, že by tam měli být aspoň malé rozdíly.“

„Ach, nemusíte se trápit, paní,“ řekl jí, „tam budou velké rozdíly mezi vámi a Betsy, pokud zemřete v náladě, jako jste teď. Ale rozdíl bude na špatné straně. Protože vy uvidíte ji v Abrahamově lůně, ale vy sama budete vyvržena ven. Pokud máte takovou pýchu ve svém srdci, nikdy nevstoupíte do nebeského království.“

Mluvil k ní velice jasně a ona se velmi urazila. Ale já věřím, že ona chtěla být mimo nebe, než aby seděla se svojí služkou Betsy v nebi u jednoho stolu. Respektujme původ a stav tady na zemi, pokud chcete, ale když kážeme evangelium, tak takové věci neznáme. Pokud bych kázal shromáždění králů, kázal bych to samé evangelium, které bych kázal shromáždění horníků nebo námořníků. Král na svém trůnu a královna ve svém paláci nemají jiné evangelium, než máme ty a já. Avšak pokorní a neznámí můžeme být, když budeme stát před nebeskou bránou do široka

otevřenou. Je tady pro nás královská cesta. Tato cesta je jak pro chudé, tak i pro bohaté, takové je nebeské království – „bez peněz a bez placení.“

Nyní slyším svého přítele kalvinistu, jak tamhle říká, „Dobře, to se mi líbí, ale stále si myslím, že mohu přijít a ačkoli mohu říci spolu s tebou –

„Nepřináším v rukou nic, k tvému kříži pnu je vstříc.“

Stejně mohu říci toto, mám hlubokou zkušenost, pane, spatřil jsem mor svého vlastního srdce a hluboce jsem to prožíval. Když přijdu ke Kristu, spoléhám na své pocity. Myslím si, že nemáš pravdu, když voláš tak pestrou škálu hříšníků ke Kristu, ale máš pravdu, když voláš mě, protože já jsem takového druhu, jsem jeden z celníků. Jsem dost farizejský na to, abych si to myslel. Myslím si, že mám zvláštní pověření, abych přišel, protože mám takovou zkušenost, že kdybych měl napsat svůj životopis, ty bys řekl, „To je dobrá zkušenost, tento člověk má právo přijít ke Kristu.“

Příteli, je mi líto, že tě musím rozčílit, ale já jsem nucen tak činit. Pokud přineseš svoji zkušenost ke Kristu, když k němu přijdeš, jsi na to tak zle jako ten římský katolík, který přináší své mše a zdrávasy. Moc se mi líbí tvá zkušenost. Pokud je to dílo Boží milosti ve tvém srdci, ale pokud to přineseš, když přijdeš ke Kristu a to položíš před Krista a je to Antikrist. Pryč s tím! Pryč s tím! Když jsme kázali evangelium ubohým hříšníkům a snažili se popsat stav jejich citů a přirozenosti. Bojím se, po tom všem, abychom v nich neposilovali ducha sebespravedlnosti a neučili naše posluchače si myslet, že musí mít určité pocity před tím, než mohou přijít ke Kristu.

Nech mě jen, pokud mohu, kázat evangelium co nejvíce do šířky a tedy co nejvěrněji a nejpravdivěji. Kristus nechce vaše pocity více, než chce vaše peníze a tak tomu je. Pokud chceš dobrou zkušenost, musíš přijít ke Kristu.

Přicházíš ke Kristu, abys dostal všechno. Neříkej ve svém srdci, „Dobře, nejprve uvěřím a pak přijdu.“ Ne, přijď si ke Kristu pro víru. Musíš hledět na kříž, abys dostal vědomí hříchu. Necítíme své hříchy až tak moc před tím, než pohlédneme na Kristův kříž. Ale cítíme velmi hodně po té. Hledíme nejprve na Krista. Pak plyne pokání v slzách z našich očí. Pamatuj si, pokud půjdeš jinam hledat Spasitele, jsi na špatné cestě. Pokud se budeš pokoušet něco přinášet Kristu, je jako nošení dříví do lesa, jak praví staré přísloví. On jich má spoustu, On nechce ty vaše. A co je víc, jakmile vás spatří, že něco nesete ve svých rukou, odvrátí se hned od vás. Nebude mít s vámi nic společného, dokud nezvoláte:

„Nepřináším v rukou nic, k tvému kříži pnu je vstříc.“

Slyšel jsem o otroku černochovi, který byl usvědčen ze svého hříchu a současně byl i jeho pán usvědčen ze svého hříchu. Černoch našel pokoj s Bohem, ale pán dlouho hledal bez naděje. Až nakonec řekl, „Nemohu pochopit, jak jsi našel pokoj a potěšení tak brzo a já jej vůbec nemůžu najít.“ Tak černoch poté, co požádal pána, aby jej omluvil, že bude mluvit otevřeně, řekl, „Pane, myslím si, že je to takto. Když Ježíš říká „přijď,“ říká „dám ti oděv spravedlnosti, který tě zakryje od hlavy až k patě.“ Já, ubohý negr, jsem pohlédl sám na sebe, jsem oblečen do těchto špinavých

hadrů a řekl jsem: „Pane, obleč mě, jsem nahý,“ a vezmi mi mé staré hadry.

„Ty, pane, nejsi na tom tak zle. Když On tobě říká „přijď“, pohlédneš na svůj plášť a říkáš: „Dobře, potřebuje trochu spravit, ale já si myslím, že ještě nějakou dobu vydrží. Je tam sice velká díra, ale záplata to spraví. Tak, pane, nech si svůj starý plášť. Pokračuj v záplatování, ale nikdy nebudeš mít pokoj. Pokud bys jej svlékl, obdržel bys pokoj ihned.“ Tak je to! Snažíme se něco získat před tím, než přijdeme ke Kristu.

Nyní se odvažují říci v tomto shromáždění, že mám stovky příkladů této lidské hlouposti člověka – touhy a snahy něco přinést Kristu. „Ach,“ řekne jeden „přišel bych ke Kristu, ale jsem tak velký hříšník.“ Ještě jednou a znovu. Pane, to že jste hříšník, s tím nemá nic společného. Kristus je velký Spasitel. A jakkoli je velký tvůj hřích, jeho milosrdenství je větší, než je tvůj hřích. On tě zve jako hříšníka. Ať jsi velký, nebo malý hříšník, přikazuje ti, abys k němu přišel a vzal si Spasení – „bez peněz a bez placení.“

Jiný řekne, „Ale já to neprožívám dost do hloubky.“ A znovu říkám. On nežádá tvé pocity. On jednoduše říká, „Pohleď na mne a budeš spasen až do končin země.“ „Ale, pane, já se neumím modlit.“ A znovu vám říkám. Nejsi spasen svými modlitbami. Jsi spasen Kristem. A tvým úkolem je jednoduše pohlédnout na Krista. On ti pak pomůže s tvými modlitbami. Musíš začít na správném konci a pevně se přimknout k jeho kříži a věřit mu.

„Ale,“ další řekne „pokud jsem se cítil tak a tak.“ A znovu ti říkám. O čem zase mluvíš? Kristus je tam, kam se máš dívat, nemáš se vůbec dívat na sebe. „Ano,“ řekneš mi, „já si myslím, že by přijal kohokoli, jen ne mě.“ Prosím tě, kdo ti řekl, že máš takhle uvažovat v této věci? Což neříká, „Každý, kdo ke mně přijde, toho nevyženu ven.“ Proč chceš tímto svým myšlením přivést svou duši do věčné zkázy? Zanech okamžitě takových myšlenek a věř mu. Je tvoje myšlení, jako je Boží myšlení? Pamatuj si, jeho myšlenky jsou o mnoho výše, než jsou ty tvoje. Podobně jako nebesa převyšují zemi.

„Ale,“ řekne jiný, „já jsem ho hledal, ale nenašel jsem ho.“ Drahý příteli, můžeš po pravdě říci, že musíš přijít ke Kristu s prázdnýma rukama, a pohledět na něj samotného, a být stále jím vyvržen? Máš odvalu to říci? Ne, pokud je Boží slovo pravdivé a ty máš pravdu, tak to nemůžeš říci. Ano, pamatuji si, jak to zasáhlo mé srdce, když jsem slyšel svou matku to říkat. V té době jsem už několik let hledal Krista a nemohl jsem uvěřit, že by zachránil i mě. Ona řekla, že slyšela mnoho lidí říkat kletby a rouhání se Bohu, ale jednu věc nikdy neslyšela, že by někdo řekl, že hledal Krista a ten by ho odmítl.

„A,“ řekla, „nevěřím, že by Bůh dovolil jakémukoliv člověku toto říci, a být při tom naživu.“ Já si myslel, že to mohu říct. Já si myslel, že ho hledám, a že On mě vyvrhnul a já se rozhodl, že to řeknu, i kdyby to mělo zničit mou duši. Já chtěl říci to, o čem jsem si myslel, že je pravda. Ale já si řekl sám pro sebe, „Zkusím to ještě jednou.“ A já přišel k Mistrovi bez ničeho vlastního, co bych měl, spoléhaje jednoduše na jeho

milosrdenství. A uvěřil jsem, že umřel za mne a buď požehnáno jeho svaté jméno!

Pokud přistoupíš na jeho cenu a vezmeš Krista zdarma, takového, jaký On je, „bez peněz a bez placení,“ shledáš, že On není tvrdý Pán a Mistr.

Nyní musím použít pár argumentů, aby je Bůh aplikoval ve vašem srdci! Nejprve bych chtěl promluvit k těm z vás, kteří nikdy nepřemýšleli o těchto věcech. Vy jste dnes sem přišli, abyste slyšeli Slovo, protože je kázáno na neobvyklém místě, jinak byste vůbec nepřišli do Božího domu. Jen velmi zřídka si kladete otázky, které se týkají náboženství. Vy si nekladete mnoho otázek o náboženství, protože máte pocit, že by to bylo pro vás trapné, kdybyste moc přemýšleli o náboženství. Cítíš, že by bylo nutné změnit svůj vlastní život, protože myšlenky o náboženství a tvých současných zvycích a chování spolu nejdou moc dohromady.

Moji drazí přátelé, vydržte se mnou ještě chvíli, pokud vás moc tlačím domů. Už jste někdy slyšeli o pštrosovi? Když jej lovec pronásleduje, ten ubohý hloupý pták utíká pryč, co nejrychleji umí. Když pozná, že už není úniku, co myslíte, že udělá? Zaboří svou hlavu do písku a myslí si, že je v bezpečí, protože zavřel své oči a nemůže tak vidět. Není to právě to, co děláte zrovna vy? Svědomí vám nedá pokoj, a co vy se snažíte dělat, je to, že jej pohřbíváte. Zabořujete svou hlavu do písku. Jen velmi neradi si tuto skutečnost připouštíte.

Pokud by se nám podařilo přimět lidi přemýšlet, jak úžasnou věc bychom dokázali! To je jen jedna z věcí. Hříšníku, který jsi bez Krista, ty se odvažuješ to učinit. Co myslíš? Slyšeli jsme už o lidech, kteří se báli

být jen půl hodiny o samotě kvůli myšlenkám, které je napadaly. Vyzývám vás, kdybyste měli být jen jedinou hodinu bez Boha, přemýšlejte nad tím, „Jsem Boží nepřítel, moje hříchy nejsou odpuštěny. Pokud bych dnes zemřel, byl zatracen na věky. Nikdy jsem nehledal Krista a nikdy jsem nenašel, aby byl můj.“ Vyzývám vás, abyste to udělali a uvědomili si to. Vy ale nemáte odvalu, báli byste se i vlastního stínu.

Jediný způsob, jak hříšníci mohou být šťastní, je ten, že na to nebudou myslet. Říkají, „Zakryjme to. Pohřběme tatínka tak, abychom to nemuseli vidět.“ Takové myšlenky si vůbec nepřipouští, nebo je odhánějí. Je to ale moudré chování? Je něco v náboženství? Pokud ne, bude pro tebe konzistentní to popírat. Ale pokud má Bible pravdu, pokud máš duši, která bude žít navěky, je rozumné, dává to vůbec nějaký smysl, je to moudré přehlížet a zanedbávat svou věčnou duši? Pokud necháš své tělo trpět hladem, tak bys nechtěl tolik přesvědčujících argumentů, nezačal bys sám jíst? Ale tady je tvoje hynoucí duše a žádný smrtelník tě nepřesvědčí o tom, že bys tomu měl věnovat pozornost.

Není to divné, že lidé budou žít na věky a vůbec se na to nepřipravili? Slyšel jsem o jistém králi, který měl na svém dvoře blázna, který dělal mnoho veselých gest. Jednoho dne mu král dal prut a řekl: „Nech si ho do té doby, než najdeš většího blázna, než jsi ty sám.“ Nakonec král zemřel, a když umíral, tak za ním přišel ten blázen a řekl králi: „Pane, co se děje?“ „Umírám.“ řekl král. „Umíráš, kam umíráš?“ „Člověče, umírám, nesměj se mi teď.“ „Jak dlouho tam budeš?“ „Tam, kam jdu, budu navěky.“

„Máš tam dům?“ „Ne.“ „Už jsi udělal nějaké přípravy na cestu?“ „Ne.“ „Učinil jsi vůbec nějaké přípravy, když se tam budeš žít tak dlouho?“ „Ne.“ „Tak tady máš ten proutek, jsi blázen jako já, ale já jsem už učinil přípravy, a nejsem takový blázen, jako ty, abych žil na místě, kde nemám žádný dům.“

Kristus připravil pro svůj lid domov v nebesích. Bylo mnoho moudrosti v bláznově řeči. Dovolte mi, abych k vám promluvil jeho řečí, ale velmi vážně. Pokud lidé mají žít na věky v nebi, není tedy pak divné, nebo bláznivé či podivínské, že nikdy nepřemýšlejí o světě, který má přijít? Dnes myslí, ale věčnost, to raději odloží stranou. Čas a jeho ubohé cetky a hračky pak naplňují lidská srdce. Ale věčnost, ten kopec bez vrcholu, to moře bez břehů, tu řeku bez konce, po které mají věčně plout, na to nikdy nepomyslí.

Zastavme se na moment a promysleme to, že máme plout na věky a ty musíš plout po žhavých vlnách pekla, nebo musíš plout po zurčících pramíncích Slávy, Jak to bude s tebou, kudy popluješ? To musíš promyslet velmi záhy. Před tím než uplyne spousta let, Bůh ti řekne, „Připrav se na setkání se svým Bohem.“ A stane se, že toto povolání k tobě přijde. Pak až budeš ve smrtelné agónii, kdy proud Jordánu bude mrazit ve tvé krvi a tvoje srdce bude tonout strachem. Co potom uděláš? Co budeš dělat, až tě hřích bude více a více pohlcovat v den, kdy zemřeš? Co budeš dělat, až tě Bůh přivede na soud?

A nyní mám milý úkol uzavřít své kázání tím, že se obrátím na lidi jiného charakteru. Příteli, ty nejsi neopatrný a bezstarostný. Máš mnoho

myšlenek a ty ti působí prevelikou bolest. Ale ačkoli by ses jich rád zbavil, bojíš se to udělat. Ty mi řekneš, „Ach, cítím to velmi dobře, kdybych se mohl radovat v Kristu, cítil bych se šťastný, pokud bych se mohl obrátit.“ Příteli, jsem velmi rád, že to říkáš. Tam, kde Bůh začne pracovat na dotčeném lidském srdci, tak si myslím, že neodejde, dokud svou práci nedokončí. Nyní chci k tobě promluvit velmi vážně, ale jen na chvíli. Ty skutečně cítíš potřebu Spasitele. Pamatuj, Kristus za tebe zemřel.

Věř tomu, že ano? Tam visí na svém kříži a umírá. Pohled' do jeho tváře, je plná lásky, překypuje odpuštěním. Jeho rty se hýbou a On říká, „Otče, odpusť jim.“ Pohlédneš na Něj? Slyšíš ho, jak to říká? Vše, co žádá, je jednoduše pohlédnout a ten pohled tě zachrání. Ty opravdu cítíš potřebu Spasitele. Ty víš, že jsi hříšník. Proč tedy otálet? Neříkej, že nejsi hoden. Pamatuj, On zemřel za nehodné, za ty, co si to nezaslouží. Neříkej, že tě nespasí.

Pamatuj si, že On zemřel za ďáblovi vyvržené. Za ten největší odpad a smetí tohoto světa dal své vykoupení. Pohled' na Něj. Můžeš na Něj pohlédnout a nevěřit mu? Můžeš vidět Jeho krev, jak teče z Jeho ramenou a dlaní a Jeho boku a nevěřit mu? Skrze Něho, který žil a byl mrtev a Ten, který žije na věky, tě zapřísahám, věř v Pána Ježíše Krista. Protože je psáno, „Ten, kdo uvěří v Pána Ježíše a bude pokřtěn, bude spasen.“

Jednou, když Rowland Hill kázal, lady Ann Erskinová jela náhodou okolo. Byla na vnější straně kruhu shromáždění a zeptala se svého kočího, co tam ti lidé dělají. On ji odpověděl, „Přišli si poslechnout Rowlanda Hilla.“ Ona už toho slyšela hodně o tomto podivném muži,

který byl považován za jednoho z nejdivočejších kazatelů, a tak přijela blíže. Ne zadlouho ji Rowland Hill spatřil, pak řekl: Přijďte, hodlám uspořádat dražbu, hodlám prodat Lady Ann Erskinovou. Ona se samozřejmě zastavila a čekala, co se s ní bude dít.

Kdo ji koupí? Co za ni dáte? „Dám ji všechny pompy a marnivosti toho života. Bude tady šťastnou ženou. Bude velmi bohatá, bude mít mnoho obdivovatelů, na tomto světě si projde mnoha radostmi.“ Nedostaneš ji za to. Její duše je věčná. Je to velmi ubohá cena, kterou za ni nabízíš, dáváš jen velmi málo a k čemu ji to bude, pokud získá celý svět, ale ztratí svou vlastní duši?

Tady přichází další zájemce, to je sám ďábel. Co ty za ni dáš? „Dobře,“ řekne on, „nechám ji si užívat všechna potěšení hříchu na určitou dobu. Dopřeje si všeho, co její srdce bude žádat. Bude se moci radovat z každého potěšení očí a uší. Bude si užívat každého hříchu a neřesti, jak jen to bude možné, aby jí to dalo co nejvíce potěšení.“ Ach, Satane, co pro ni uděláš na věčnost? Ty ji nedostaneš, protože vím, co jsi zač. Dáváš velmi mizernou cenu za ni a pak zničíš její duši na celou věčnost.

Ale tady přichází někdo další, znám Ho, je to Pán Ježíš. Co ty za ni dáš? On říká, „Není to, co za ni dám, ale to, co už jsem za ni dal. Dal jsem svůj život, svou krev za ni. Koupil jsem ji za cenu a dám ji nebe navždy a navěky. Dám ji milost do jejího srdce nyní a slávu na celou věčnost.“

„Ó, Pane Ježíši Kriste,“ řekl Rowland Hill, „ty ji budeš mít! Lady Ann Erskinová, souhlasíte s cenou? Ona byla přímo zasažena. Nebyla odpověď, kterou by mohla dát. „Je to dojednáno,“ řekl, „je to dojednáno.“

Patříte Spasiteli. Zasnoubil jsem vás za Něj. Nikdy neporušte tuto smlouvu.“ A ona ji nikdy neporušila. Od té doby, co byla ubohou hříšnou ženou, se z ní stala jedna z nejmávanějších osob, jedna z největších podporovatelek pravdy evangelia v těch dobách. Zemřela v té nejslavnější a nejjistější naději pro vstup do nebeského království.

Byl bych velmi potěšen, pokud bych dnes večer někoho z vás také zasnoubil. Pokud bys teď řekl, „Pane, chci tě mít,“ Kristus je připraven. Pokud si tě už připravil, On se nikdy neopozdí. Kdokoli je ochoten mít Krista, Kristus je ochoten mít jeho. Co na to říkáš? Půjdeš s tímto Mužem? Pokud řekneš „Ano,“ Bůh ti požehnej. Kristus říká „Ano,“ také a ty jsi spasen nyní a na věky! AMEN.

DOBA ÚTISKU (1620-1781)

Ferdinand Hrejsa

Článek na stránkách Reformace – [zde](#).

Z knihy *Česká reformace*.

Převrat bělohorský projevil se nejprve na půdě církevní. Odchodem královým a Scultetovým postup kalvinismu byl rázem zmařen. A pak rána za ranou dopadala na církev českou, aby ji zkazila, by na jejím místě mohla býti znova vybudována církev katolická. Nenávist vítězů obrátila se zejména proti *Bratřím*. Betlem byl hned s počátku vyplněn, jesuitský kostel a chrám sv. Šimona a Judy Bratřím odňat. Bratrští kněží ihned se uchýlili v ústraní v okolí Prahy. Bratrská církevní práce postupně mařena všude, kam dosáhl vliv vítězů. Hned pak vítězná strana katolická pomýšlela na to, aby se ujala *pražských kostelů*. Ale neměla kněží. Snažila se tudíž získat kněží staroutrakvistické, biskupsky svěcené. Získala jich toliko šest. Mezi nimi byl i Jan Bocika, jenž po bitvě bělohorské se vrátil do Prahy. Dne 20. února 1621 vykonali přísahu věrnosti arcibiskupovi. Den předtím musil M. Viktorin Vrbenský opustit faru u sv. Mikuláše, a dne 20. února znovu dosazen Bocika. Katoličtí vítězové chtěli zvláště potlačit *směr kalvínský a orthodoxní* mezi českým kněžstvem. Proto také císař 13. března 1621 schválil návrh knížete Lichtenštejna, aby vypovědění byli kněží kalvínské. Ale Lichtenštejn viděl, že jednak není

snadno rozeznat kalvinisty od ostatních, ježto věroučný rozdíl tak subtilní lze nesnadno komu dokázat, když přece všichni se přidrželi České konfese, a nadto věděl, že vypovídat kněží v ten čas by mohlo pobouřit okolní evangelické národy. A tak přese všechn nátlak katolických horlivců a i samého císaře zprvu podobné dekrety vypovídací vůbec nebyly vyhlašovány, ani proti kalvinistům. Zatím však usilováno bylo o to, aby *kněží evangeličtí* získáni byli po dobrém, aby se srovnali s vítěznou církví katolickou. Dne 14. dubna 1621 obesláni byli všickni čeští i němečtí evangeličtí kazatelé a byli vyzváni, aby se srovnali s církví římskou, přijali posvěcení od arcibiskupa a podávali svátost oltářní pod jednou. Ani jediný z evangelických kazatelů nedal se zlákat, ač tušili, co přijde. Naopak počali se pak stěhovat do ciziny. Zatím vláda císařská vzmohla se v zemi. Dne 21. června 1621 popraveno bylo *27 předních českých pánů*, ponejvíce někdejší defensoři a direktoři, zástupci všech evangelických směrů, Šlik i Kaplíř i Budovec. Majestátní list Rudolfův s jinými listinami zaslán byl císaři 6. srpna 1621 do Vídně, a císař jej rozřízl na znamení, že jej zrušuje. Do mnoha pražských kostelů byli již dáni kněží římské církvi milí. Posléze 13. prosince 1621 vydán byl první *vypovídací dekret* proti kněžím, kterým všichni čeští evangeličtí kazatelé v Praze byli vypovědění ze země. Devatenáct kazatelů odebralo se z Prahy do ciziny i s administrátorem Jiřím Dikastem. Česká církev zbavena byla svého řádu a své organisace. Ještě před vánoci osazeny jich fary kněžími poslušnými arcibiskupa. Do kostela týnského přeložen byl Jan Bocika od sv. Mikuláše ještě před Štědrým večerem 1621. Asi tenkrát někteří *kněží husitští* vidouce, že lid podobojí touží po večeri Páně pod obojí a nemá,

kam by se obrátil, a proto, domnívajíce se, že přišel jejich čas, podali prosbu knížeti Lichtenštejnovi, aby jim bylo dovoleno podle starého zvyku posluhovat večeří Páně pod obojí za výminek od papeže stanovených a spravovat se konsistoří staroutrakvistickou, jež by byla v poslušenství arcibiskupově. Než arcibiskup žádost rozhodně zamítl, trvaje na úplném srovnání s církví římskou. Před velikonocemi 1622 dle pokynu nunciova ve smyslu nařízení papežského zakázal arcibiskup *kalich* v Čechách úplně. Když pak farář Bocika o velikonocích přes to vysluhoval zástupům lidu podobojí a lid vyzýval, by zůstal věren kalichu, zbaven byl úřadu a vsazen do vězení, kde zemřel. Zatím došlo i *na universitu*. V březnu r. 1622 vyslaná komise převzala výsady universitní a spisy defensorů, koncem dubna přinuceni byli mistři universitní, aby složili své úřady, a poslední rektor Mikuláš Troilus chystal se do vyhnanství. Měla universita přejít ve správu jesuitů. Zatím došlo i na kněží *obou německých luterských kostelů v Praze*, jež byly v ten čas posledním útočištěm i všech českých evangelíků, kterým tu bylo posluhováno svátostmi po česku. Dosud bylo šetřeno tamních čtyř kněží, aby se neurazil saský kurfiřt; ale císařova moc již tak vzrostla, že nebylo třeba toho dbát. Dne 29. října 1622 musili opustit Prahu. A koncem listopadu 1622 kníže Lichtenštejn vydal nový mandát a rozeslal jej po krajích, aby nekatoličtí kněží za několik dní se vystěhovali ze země: Podobné mandáty další vydávány pak roku 1623 a 1624. Evangelické služby boží všude byly zastaveny, chrámy pak a fary odevzdávány byly církvi katolické. Posléze dne 10. května roku 1627 byla *Obnověným zřízením zemským* koruna česká i politicky pokořena. Tenkrát byl majestátní list výslovně zrušen a prohlášeno, že v

zemi nebude nikdo trpěn, ani z vyšších stavů, kdo by nepřestoupil k víře katolické. Katolické náboženství stalo se v zemi náboženstvím jediné oprávněným.

Slabší povahy *přestupovaly*, mezi nimi i M. Jan Campanus, trojnásobný rektor university, a Štěpán Jiří ze Šternberka. Ale nejlepší, nejsvědomitější lidé odcházeli *do ciziny* ožebračení. *Bratří* z Čech a Moravy odcházeli na Slovensko, do Slezska a do Polska mezi tamní polské Bratry, zvláště do Lešna, kam se uchýlil i Jan Amos Komenský. Do ciziny musil odejít i císaři věrný někdejší moravský hejtman Karel ze Žerotína. R. 1633 bylo ve vyhnanství Bratří na 4000 duší se 102 kněžími, ostatních asi 100 kněží bylo zatím zahynulo. Nesčetní čeští a moravští *evangelíci* obraceli se rovněž na Slovensko a do Slezska, ale mimo to zvláště do Saska, Míšně, Lužice, Pruska aj. V blízkém Sasku byl však pobyt dovolen jen těm, kteří nebyli podezřelí z úchylek od přísně luterského učení. Těm však, kteří se tamním řádům přizpůsobit nedovedli, lpíce na České konfesi, nebo snad dokonce byli podezřelí z kalvinismu, bylo jít dále, do Pruska a Polska. Skoro všechna česká evangelická šlechta a valná část měšťanů a mnozí i z lidí poddaných, pokud mohli, hledali útočiště v cizině, očekávající, že přijde chvíle návratu.

Zdálo se, že naděje jich se splní. *Za vpádu saského do Čech* roku 1631 vracely se se saským vojskem zástupy kněží i jiných vyhnanců, zvláště do Prahy. Hlavy mučedníků popravených r. 1621 sňali poctivě z mostecké věže a zbožně pochovali. Potom se ujali četných kostelů a far a zřídili si konsistoř. Dne 8. prosince 1631 zvolen byl administrátorem M. Samuel

Martinius z Dražova. Nový církevní život se probouzel. Také Bratři chystali se k nové církevní práci. V Lešně vydali tiskem svůj „Řád církevní“, aby všem zřejmé bylo, k jakým by se měli vrátit základům. Komenský pak sepsal „Otázky některé o Jednotě Bratří Českých“, v nichž radí, jak by měla Jednota upravit svůj poměr k ostatní církvi české, až se vrátí do Čech. Jako před 12 lety mladí kněží bratrští doporučuje i Komenský nejprve „sjednocení se s jinými jednotami, zvláště v čistotě víry již jednomyslnými, a v řád s nimi jeden vjíti“. Jen tenkrát, jestliže by nebylo možno toho dosíci, Komenský počítá s tím, že by Jednota zůstala ve své obzvláštnosti. Ale 25. května r. 1632 vojsko saské v Praze se vzdalo, administrátor Martinius a jiní četní evangeličtí kněží shromáždění v chrámě Salvátorském byli jati a vypověděni, a v Čechách zůstala česká církev evangelická zakázána. Další válkou a mírem vestfálským již nezměnilo se na tom nic! Vyhnancům nezbylo než vpravit se ve hroznou skutečnost a vžít se do poměrů v cizině.

Čeští *kalvinisté* rozptýlili se v cizině a krátce potom zanikli mezi souvěrci. *Bratří* čeští rozptýlení jsouce ponenáhlu zanikali. Komenský psal proto r. 1650 „Kšaft umírající matky, Jednoty bratrské“, vyslovuje touhu, bylo-li by jednou možno, po dokonalejším spojení zbytků České církve a Jednoty bratrské k sloužení Bohu „jedním ramenem“. Komenský zemřel jako poslední biskup české Jednoty bratrské r. 1671. Tou dobou česká větev Jednoty již umírala. V Lešně působil český duchovní správce do r. 1687. Pak i v Lešně přestaly české bratrské bohoslužby. Čeští Bratři splývali s polskými. Ale i *polská Jednota bratrská* byla nečetná a pozbývala svéráznosti, zvláště když r. 1627 sedm reformovaných sborů ve Velkém

Polsku se spojilo a splynulo s tamními Bratřími. Vlivy reformované od těch dob v Jednotě polské vzrůstaly. Počátkem 18. století, kdy v čele jí stal senior Daniel Arnošt Jablonský, podléhala již zcela reformované církvi. Obsahovala již jen 15, pak jen 10 a později jen 6 sborečků, a i ty zanikaly a se poněmčovaly. Zanikla i s čelným svým sborem v Lešně v německé církvi reformované, a jen některé řady těchto sborů připomínají jich bratrského původu.

Čeští podobojí, poslední dobou zvaní již jen *evangelíci*, pokud se usadili na *Slovensku*, stejně jako tamní vyhnanci z Bratří, posílili nemálo slovenské církve evangelické, řídící se Augsburským vyznáním, a splývající v jedno se slovenskými evangelíky, uchovávali mezi nimi aspoň, částečně svůj ráz pomocí české bible a českých písní. Také ve Slezsku čeští evangelíci posílili některé tamní české sbory. V *Sasku* čeští evangelíci věrní České konfesi těžko si zvykali cizím poměrům a bohoslužebným řádům, a saští církevní úřadové jim to neusnadňovali. Ale zvyknout musili, pokud chtěli zůstat v Sasku. Zůstali, přizpůsobili se. Snazší to bylo českým evangelíkům směru luterského, v jichžto čele byl Samuel Martinius. Nalezli v Sasku pohostinství, přiznali se cele k nezměněné konfesi Augsburské a přísně luterské Knize svornosti. Tak vzniklo několik velkých českých církví v Sasku, jako v Perně, Freibergu, zvláště v Žitavě a Drážďanech. Dovoleno jim konat české bohoslužby. A tak některé sbory zůstávaly českými až do 19. století. V Žitavě a Drážďanech, jakož na Slovensku, tištěny byly četné náboženské knihy české staré i nové a odtud byly donášeny do Čech mezi tajné evangelíky.

V *Čechách a na Moravě* totiž zbytkové české církve, evangelíků i Bratří, trvali přese všecka pronásledování skrytě dále jako jiskry z bývalého ohně, doutnající v popelu. Ještě v letech 1661—1678 bylo v Čechách péčí jesuitů převedeno k církvi katolické 29.508 osob. Zvláště lidé poddaní, kterým nebylo volno se vystěhovat, ale i mnozí měšťané zachovávali si dědictví otců. Tak bylo v lidu českém ještě množství tajných evangelíků, kteří na oko byli katolíky, ale ve skutečnosti cítili jinak, čítali staré knihy české, evangelické a bratrské, a žili ve víře svých otců. Také přicházeli mezi ně kazatelé českých vyhnanců ze Saska a Slovenska a posilovali je. Mnozí tajní evangelíci chodívali za hranice a odtud se vraceli posílení u víře. Od r. 1709 chodívali zvláště mnozí z Moravy do Těšína ve Slezsku, kde směl být zřízen nový chrám četným slezským evangelíkům. Někteří tajní evangelíci ucházeli ze země do Saska, na Slovensko a do Slezska, aby již tam zůstali.

VZHŮRU K NEBESŮM (26)

Elizabeth Prentissová

Článek na stránkách *Reformace* – [zde](#).

Dne 13. července.

Tato neděle bude tkvít dlouho v paměti. Byli jsme povoláni záhy dnes ráno k pí. Campellové a viděli jsme její vysvobození z pout, jež ji vázala tak dlouho.

Její ztráta je mi nenahraditelná; ale mohu opravdu děkovat Bohu, že opět jeden znavený poutník byl přijat do sladkého „domova“.

Nemohu již sloužit její tělesným potřebám ani naslouchat její radám; ale pronikla jako vnučutí můj život a po celou věčnost budu děkovat Bohu, že mi dal tuto věrnou a modlící se přítelkyni. Jak málo vědí ti, kdo se trápí v zdánlivě neužitečných pokojích nemocných, anebo uprostřed omezení, jež jim působí slabé zdraví, jakou práci konají pro Krista z moci posvěceného života anebo jen úryvkovitými prosbami.

Dříve nežli vymizí její slova z paměti, potřebuji popsat z kvapných poznámek, učiněných svým časem, její odpovědi na některé z posledních otázek, jež jsem jí zde položila. Mívala vždy mezidobu poměrného klidu; a bylo to v jedné takové době, kdy jsem se jí tázala, jak si představuje, co je charakteristikou pokročilého stavu milosti. Odvětila: „Myslím, že zralý křesťan je vždy a za každých okolností tím, čím byl ve svých nejlepších

okamžicích na stanicích vzrůstů svého života. Byly doby roztroušené po celé jeho cestě, kdy miloval Boha nade vše; kdy objímal kříž radostně a kajícně; kdy byl v úzkém spojení s Kristem a miloval svého bližního jako sebe samého. Ale žil vždy ve strachu, že snad pod silou pokušení ustoupí toto vše mrtvosti a tuposti, že se bude vzpírat a reptat v hodině zkoušek a soudit svého bližního drsně a tvrdě a poddá se hněvu a vášnivým výbuchům. Ale toto kolísání po čase přestane vyrušovat ho z klidu. Láska ke Kristu stává se trvalou, nejvnitřnější zásadou jeho života; miluje Ho spíše pro to, čím on je, než pro to, co On již pro něho osobně vykonal nebo chce vykonat; a Boží čest stává se mu tak drahou, že miluje ji zrovna tehdy nejvíce, když „triumfuje k jeho škodě“.

Kdysi modlíval se jen v určitých dobách a zbožňoval dobrou náladu a vroucí pohnutí. Nyní se modlí neustále a ať je na výšinách anebo v hlubinách, cele závisí na svém Spasiteli.

Jeho stará důvěra v svou sílu ustoupila nyní dětinné pokoře, ve které se neosmělí učinit ani kroku sám; a sladký pokoj, který je ustavičně s ním, spojený s vědomím vlastní nedokonalosti, naplňuje ho láskou k jeho bližním. Slyší a věří, doufá a snáší všechno a neobmýšlí zlého. Přízvuk jeho hlasu, ba i výraz jeho tváře se změní, láska panuje nyní tam, kde lidské vášně vládly. Zkrátka, není toliko novým stvořením v Ježíši Kristu, ale má toho ustavičné a požehnané vědomí.“

Mluvila s rozvahou a s důrazem.

„Popsala jste moji matku, právě jaká byla od toho okamžiku, když její jediný syn, poslední ze šesti, byl od ní odvolán,“ pravila jsem konečně.

„Nikdy před tím jsem nechápala, jak onen konečný zármutek odstavil ji od vlastního já, abychom tak řekli, a změnil celý její život v lásku k Bohu a člověku. Ale teď to vidím. Drahá pí. Campbellová prostě za mne, abych zdědila ještě její plášť.“

Usmála se významně na důkaz, že již tak činila; a pak jsme se rozloučily – rozloučily jsme se tak, aby se její putování skončilo a odešla k svému odpočinku – a abych já pokračovala ve svém, nevědouc, jak dlouho ještě bude mi putovat, ani jak mnohými bude mi procházet starostmi a strastmi, s jakým steskem srdce a únavou ducha a těla – rozloučily jsme se, abychom se opět setkaly v přítomnosti toho, jehož milujeme, s těmi, kteří přišli z velikého soužení a kteří zbílili roucha svá v krvi Beránkově a kteří jsou před trůnem Božím a slouží Mu ve dne i v noci v chrámě Jeho: abychom tam nelačněli a nežíznili více, neboť Beránek, který je uprostřed trůnu, dovede nás k studnicím vody živé; a Bůh setře všelikou slzu s oka.

Dne 25. července.

Mluvili jsme o pí. Campbellové, o jejím požehnaném životě i smrti. Helena pravila, že hovor takový ji činí malomyslnou a skličuje ji.

„Naposledy jsem ji viděla, když byla schopna mluvit,“ pravila. „Pravila jsem jí, že pochybuji, často o tom, jsem-li opravdu jeho dítěm, shledávajíc v sobě nedostatek poddání se vůli Boží.“

Pravila svým něžným, jemným způsobem.

„Chtěla byste se odvážiti odporovat jeho vůli, kdybyste mohla? Chtěla byste skutečně mít svého drahého Jakuba zpět na tomto světě, kdybyste mohla?“

„Chtěla bych, jistotně bych chtěla!“ pravila jsem.

Odvětila: „Často si pomáhám, když je má nálada pochmurná a sevřená tím, že si říkám: Dejme tomu, že by se Kristus teď před tebou objevil a mohla bys Ho vidět jako, když se zjevil učedníkům na zemi; co bys Mu řekla? Toto přivádí k Němu blíže, a pravím to, co bych Mu řekla, kdyby byl viditelně přítomen. Činím totéž, když mi hrozí nový zármutek. Představuji si svého Vykupitele přicházejícího osobně, aby mi sdělil: „Pro tebe jsem se stal mužem bolesti a zkusil jsem nemocí, nyní pro Mě vydej toto dítě, snášej toto břímě, podrob se této ztrátě.“ Mohu-li Mu odporovat? Nikoli, drahá! A On skutečně přišel tak k Vám a žádal, abyste mu dokázala své lásky k Němu, své víry v Něho, tím že Mu dáte nejdrahocennější svůj poklad. Kdyby byl zde v tomto okamžiku, a nabídl se, že Vám vrátí jej, odvážila byste se říci: „Ano, Pane, vím daleko lépe než Ty, co je dobré pro něho i co pro mě; chci, aby mi byl navrácen, ať to stojí cokoli. V tomto světě nejistoty a zklamání budu jista štěstím v jeho společnosti; a on se bude více těšit zde na zemi se mnou, než by se mohl těšit v obecenství svatých a andělů a Pána samého v nebesích?“ Odvážila byste se tvrdit toto? Ó Katuško, do jakých to úzkých mě vehnala! Ne, neodvážím se říci toto!“

„Pak, má drahá sestřičko,“ zvolala jsem, „neměla bys vzdát se už tohoto zápolení? – Jistě že ponecháš Bohu, aby činil, co sám chce se svým vlastnictvím.“

„Jest mi se poddati,“ odpověděla, „ale poddávám se jen proto, že musím.“

Pohleděla jsem v její něžnou, čistou tvář, když pronesla tato slova a mohla jsem se jen divit pevné vůli, která potlačila na ní všeliký výraz.

„Řekni mi,“ pravila, „myslíš, že opravdový křesťan může cítit jako já? Co se týče mně, pochybuji o tom. Pochybuji o všem.“

„Pochybuji si o všem, ale věř v Krista,“ pravila jsem.

„Dejme tomu jen na chvíli, že nejsi křesťankou; tož můžeš se jí stát nyní.“ Tváře se jí zarděly; spláskla ruce jako u vytržení.

„Ano,“ pravila; „mohu.“

Konečně jí Bůh poslal slovo, jakého potřebovala.

Dne 28. května.

Helena přišla dnes ráno k snídani v jednoduchém bílém oděvu. Neměla jsem kdy říci dětem, aby si toho nepovšimly a tak spustily jako sborem:

„Tetičko Helenko! Tys se oblékla do bílých šatů!“

„Jak to divně, tetičko, vypadáš!“

„Sláva! Ona vypadá jako jiní lidé!“

Snášela to vše se svou obyčejnou něžností; anebo spíše s určitou sladkostí, tak že je okouznila, čehož nikdy nebyla dokázala svou zamlklou

trpělivostí. Neřekla jsem jí ničeho, aniž ona mne oslovila, až pozdě ve dne, když ke mně přišla a pravila, —

„Katuško, Bůh Ti sám vnukl, co bys měla říci. Po celá léta jsem se mučila pochybami, mohu-li opravdu být Jeho dítětem, když nemohu říci: Buď vůle Tvá. Kdy bys byla řekla: Jak by ne? Musíš být Jeho dítětem, neboť jsi to dávno už vyznávala před tím a od té doby jsi také tak žila, zůstávala bych tak bídná jako dosud. Ale nyní hora se svalila s mé duše. Ano; nebyla-li jsem jeho dítětem včera, mohu se stát jím dnes: nemilovala-li jsem ho prvé, mohu ho milovat nyní.“

Nepochybovala jsem, že byla Jeho dítětem včera a minulého roku a před lety. Ale ať si myslí, co chce. Nový život se jí otvírá; věřím, že to bude jistě život plné oddanosti Bohu, a že z její zármutku bude prýštit nesmírná radost.

Na farmě „Růže“, dne 2. září.

Arnošt strávil neděli s námi, a já jsem s ním jela na nádraží a viděla ho šťastně odejet. Záležitosti naše prospívaly v té míře, že se dopustil marnotratnosti a koupil nám na léto pěkného koníčka a zánovní kočár; a učila jsem se jezdit. Toť se ví, že napoprvé, kdy jsem si vyjela sama, jsem zlomila jednu voj u té staré rachotiny, a podruhé málem bych byla převrhla celý náklad svých dětí do rybníka, když jsem se odvážila té pošetilosti a napájela tam koně. Ale Arnošt, jako obyčejně byl trpěliv se mnou a prosil mě, abych co možno nejvíce jezdila po venkově s dětmi. Je to má nová zkušenost a těším se z ní plně, jak on by si přál. Helena není s

námi, strávila celé léto u Marty; co se týče Marty, trpí nesmírně reumatismem a je téměř zúplna bezvládná. Je mi jí tolik líto: po tak dlouhých dobách pevného zdraví, jak to musí být pro ni kruté, trpí-li touto nemocí! Kromě této nemoci měli jsme rozkošné léto; ani jeden den nebo noc bolestí. Poněvadž mně žádné baby nebudilo, spávala jsem, jakoby mě do vody hodil, jak Raymund říká, a probouzela se ráno občerstvená a veselá. Bude se nám brzy navrátit: jak mi to připadá hrozné, mám-li se s dětmi vrátit do velikého města! Leč jaký lék proti tomu? Kde je muž a žena, tam musejí být i dítky; jak hrozně pusto by bylo bez nich ať ve městě či na venkově!

Jediný temný stín, který padl na moji blaženost, bylo odloučení se od Arnošta, které se nás obou čím dále tím více dotýká. Bůh žehná našemu manželství; mělo sice své radosti a žalosti, ale díky Bohu za to, že On sám utišil vše v nerušenou hladinu. Zatím co jsem tajně plísnila svého drahého manžela proto, že věnoval tolik pozornosti svému zaměstnání a zanedbával mě a své děti, stával se ideálem lékaře – chladným, tichým, myslivým, bádavým, hotovým věnovat svůj život v každém okamžiku zájmům lidskosti. Jak často jsem omylem považovala jeho přepracované vzezření za lhostejnost, jak často jsem ho vinila z chladnosti, kdy jeho srdce a duše byly naplněny vážnými problémy života – aj, a smrti též!

Nyní si však oba rozumíme a jsem jista, že Bůh jednal moudře a laskavě s námi, když spojil dvě tak protivné povahy. Žádný muž, který by měl mou prudkou povahu, nebyl by s to splynout se mnou jako Arnošt; kdyby se byl oženil s ženou tak tiché a neprojevuující se povahy, jako on sám má, jak podivně by vypadala výchova dítěte! Měl srdce na pravém

místě, které jen potřebovalo být probuzeno, můj pak život vyloudil z něho rozkošnou hudbu. Není už rozcházení a scházení, by zanechávalo nelibé vzpomínky, není zanedbaných narozenin, není opomenutých zdvořilostí! Je to krásné, zřít jeho zamyšlené čelo, obveselené ve společnosti ženy a dítek a mít tu jistotu, že jsme konečně dosáhli toho šťastného domova, po němž jsem tak dlouho toužila. Je změna jen v Arnoštovi? Není snad možno, že jsem se stala rozumnější, méně dětinskou a urážlivou? Jsme v jednom statku; vše je prosté, ale krásné a pěkné. Tázala jsem se onehdy pí. Brownové, své hostitelky, nezávidí-li mi mých čtyř miláčků? Usmála se a pravila, že jsou to nejlepší dítky, jakých kdy poznala, a že je to dobře míi rodinu, máte-li prostředků dost k jejich výchově; co se týče jí, žije z ruky do úst, a je jisto, že by nesnesla potíží a starostí, které ukládá domov plný mladých.

„Ale potíže a starosti jsou jen polovičkou všeho,“ pravila jsem, „druhá část je čistá radost a rozkoš.“

„Snad je tomu tak při lidech dobře postavených,“ odvětila; „ale při chudině, k smrti se lopotící je tomu jinak. Řekla jsem mu včera, jaké štěstí to pro nás, že nejsem obklopena dětmi a mohu vzít měšťáky a pomáhat na umoření dluhu.“

„A co na to řekl váš muž?“

„Pravil, že jsme mladí a zdraví, že není s uplacením tak na kvap, a že by dal svou pravou ruku za to, kdyby měl pár takových chlapců, jako jsou vaši.“

„Tak?“

„Nuže, jářku, dejme tomu, že bychom měli několik hochů, ale oni by nemohli vypadat jako vaši, oblečení elegantně, a neměli by takových způsobů. Byl by to pár divokých hřibat v každém ohledu, trhajících kalhoty na svých zadnicích a spotřebujících více, než je možno sehnat. Pravil, že se mu nejedná o ty kalhoty, ale o potomstvo, a nebylo s ním více řeči; muž, který nemá děti, je prý jen polovičním mužem. „Dobrá,“ já na to, „což kdybys jich měl celé stádo, co bys jim dal?“

„Zrovna to, co dali otec a matka mně,“ pravil; „dvě ruce, aby si vydělávaly jimi, a jásavé přijetí, jež bys mohla slyšet od Dan až do Bersabé.“

„To ráda slyším!“ řekla jsem; „a doufám, že mnohé takové vítání bude zaznívat zde v domě. Dejme tomu – že by se vám dostalo mnoho peněz a málo byste utratili, že si uplatíte celý statek, co potom? Kdo ho bude užívat s vámi: Komu ho ponecháte, když zemřete? A kdo bude o vás pečovat ve vašem stáří?“

„Připadáte mi hrozně vážná,“ pravila.

„Ano, jsem. Chci vidět, aby dítky okouzlovaly každý dům, jako květiny ozdobují každý luh i mez.

Chci, aby byly vítány v každém domě, chci vidět, aby jich rodiče ztráceli sobeckost a rostli v lásce, protože dítky přišly. Chci, aby drahocenný Boží dar byl všele vítán, a ne aby byl s nevolí a mrzutě přijímán.“

Pan Brown vešel, i nemohla jsem o tom více mluvit, ale mé srdce bylo mu všele nakloněno, když jsem hleděla v jeho upřímnou dobrosrdečnou

tvář, a byla bych mu ráda podala pravici na tovaryšství. Ale mohla jsem mu říci jen jedno nebo dvě slova o kráse jeho farmy a půvabu celé této krajiny.

„Ano,“ odvětil s pocitem zadostiučinění, že jsem ocenila jeho pole a lesíky; „je to pěkně rozložená farma. Část z ní patřila ženině otci, část mému otci; není jí ani jedné podobné v celé krajině. Co se týče scenerie, opravdu nevím, díval-li jsem se někdy na ni; měšťáci mluvívali chvalně o ní, ale oni nemají jiného na práci, než rozhlížet se kolem.“ Walter vrazil dovnitř bos, nesa své botky v ruce. Právě se probudil a cítil se svěží a veselý a měl růžové líce; nedivila jsem se, že ho p. Brown uchopil a stiskl svými opálenými rukama a přitiskl ho na své vroucí srdce, jež toužilo po nějakém vlastním svém mládětku.

Dne 23. září.

Opět doma a plná tisíce starostí, jež následují po létu a předcházejí zimu. Ale ať souží matky a ženy, jak chtějí, ony se těší z těchto prací lásky, a cítily by se nešťastné bez nich. Za jaké množství pokoje, klidu a pohodlí chtěla bych zaměnit manžela a děti v tomto pilném domě?

Martě je lépe, a Helena přišla zpět k nám. Ani nevím, jak jsme mohli žít bez ní tak dlouho. Zdá se, že její život je nutným doplňkem života každého z nás. Někteří jiní pomýšleli, že jim ho třeba k doplnění jejich života, ale nesvolila. Jsme rádi, že je u nás, a přece doufám, že přijde den, kdy ona, jsouc opravdu hodna toho, bude moci okusit sladké radosti manželství a mateřství.

Dne 1. ledna 1853.

Není to vždy tak snadné provádět to, jak se co káže. Mohu vidět ve své rozumnosti čtyřicet důvodů pro to, abych měla jen čtyři děti a ne víc. Pohodlí, že mohu spát v klidu, že mám trochu času ke čtení a že mohu pokračovat ve své hudbě; sílu, se kterou mohu dohlížet na Arnoštovy chudé, jsou-li nemocní; a abych pravdu děla, abych byla svěží, jasnou a milováníhodnou pro něho; všechny tyto drobné radosti stávaly se mi drahocennými a nyní se jich musím vzdát. Chci to činit vesele a bez mrzutosti. Ale shledávám, že chci mít své vlastní způsoby a že jsem si žádajíc Boha, aby mi sám ustanovil práci, tajně už sama určovala ji. Je to hrozné, shledávám-li svoji vůli méně v souladu s Jeho, než jsem předpokládala, že je, a že se opovažuji předpisovat Mu, jak chci využít času a zdraví a síly, které jsou Jeho a ne mé. Ale nechci přestat, dokud nebude po tomto boji; až budu moci říci s úsměvem: „Ne má, ale Tvá vůle staň se!“

Byli jsme letos v zimě jednou z nejšťastnějších rodin na zemi. Naše láska vzájemná, Arnoštova a moje, ač ne dokonalá – nic na zemi není dokonalé – stala se méně sobeckou, více Kristovou; byla posvěcena modlitbami a žaly, jež jsme společně nesli. Též děti byly hodné a šťastné a pramenem nezkrocené radosti a útěchy. A Helenina přítomnost v tomto domě, její sesterská láska, její trpělivost s dětmi a její vliv na ně, je dobrodiní, za něž nemohu být ani dost vděčna. Jak je to rozkošné, má-li člověk sestru! Myslím, že nenastává často ten případ, aby rodné sestry

žily v tak plném křesťanském souladu, jako my žijeme. Od té doby, co se přestala trápit obavami, že není dítkem Božím a odložila smutečná roucha, jež tak dlouho byla nosila, nabyla pokoje, který sotva kdy byl zkalen mrakem nějakým. Praví ve psaní, které mi tenkrát psala:

„Chtěla bych ti říci, má milovaná sestro, že skleslost mysli, jež mi stěžovala tak kříž, který byl vložen na mne, prchla před Tvými slovy, která, jak jsem Ti již řekla, dal Ti sám Bůh. Opravdu nevím, byla-li jsem Jeho dítkem v tu dobu. Měla jsem velice rozdílné zkušenosti od Tvých; modlitba mi nebyla ničím jiným než povinností; a nikdy jsem nezažila té slasti souladu mezi Bohem a lidskou duši, jež může proměnit hořké krůpěje klidu v sladkost. Věděla jsem – neboť kdo by nevěděl, čta slovo Boží? – že vyžaduje poddanost svých dítek a že ji též Svým dítkám dává, bez ohledu na to, co stojí. Bible je plna krásných obrazů toho; taktéž i naše hymny; takovými jsou i psané životy dobrých mužů a žen; a viděla jsem to i při Tobě, drahá Katuško, zrovna tenkrát, když jsi se vinila z nedostatku toho. Plná sjednocenost vůle naší s vůlí Boží zdála se mi být i zákonem i evangeliem křesťanského života; a tohoto zřejmého důkazu obnovené přirozenosti jsem při sobě pohřešovala. V každém okamžiku během tří let po smrti Jakubově, byla bych ho ráda vyrvala Bohu, kdybych byla mohla. Cítila jsem hrozně svou opuštěnost a tesklivost, nemajíc jeho, nejen proto, že on pro mě tak mnoho znamenal, ale že jeho smrt odhalila vzdálenost duše mé od Krista. Vše, co jsem mohla činit, bylo to, že jsem se rok za rokem modlila smutně a beznadějně, abych se mohla naučit říkat s Davidem: „Neotevřel jsem svých úst, protože Tys to učinil.“

Když jsi poznamenala, že místo abych zkoumala, milovala-li jsem vskutku Boha, mám Ho nyní milovat, světlo prorazilo do mé duše; odevzdala jsem se mu v tom okamžiku, a jakmile jsem se octla o samotě, padla jsem na kolena a poddala jsem se Jeho nadvládě poprvé v mém životě. Pak také jsem pohleděla na „lehoučké své soužení“, a na „břímě slávy“ zrovna vedle sebe, děkovala jsem Mu, že skrze jedno mi odhalil druhé. Katuško, vím, že srdce lidské je nade všecko oklamatelné, ale bylo by to snižování Boha, kdybych pochybovala, že On se mi zjevil, jako se nezjevuje světu, a že sladký klid, kterého jsem dosáhla poddávši se Jemu, bude více nebo méně se mnou, dokud budu živa. Och, kéž by se všichni trpící naučili tomu, čemu jsem se já naučila! Aby každé zdrcené srdce bylo tak uzdraveno jako moje! Má drahocenná sestro, nemohly bychom to vytknout za jeden úkol svého poslání na zemi, že budeme prosit za každou souženou duši, a kdykoli bychom měly vliv na takovou, že budeme ji navádět, aby ctíla Boha, okamžitě se poddávajíc Jeho vůli, ať je to v čemkoliv? Urážela jsem Ho po léta svou vzpurnou, úmyslně živenou žalostí; chci ho ctít nyní po léta odevzdaností a vděkuplnou radostí.“

Když jsem znovu přečetla tento dopis, velmi mi posloužil. Krásnější víry v Boha, než jakou projevila Helena, jsem nikdy nepoznala; kéž bych měla též takovou. Kéž by tato modlitba, kterou chci vysílat pod vlivem vřelosti tohoto okamžiku, s plnou důvěrou, stane se pravidelným, hluboce a kořeněným přáním mé duše:

„Zajmi každou moji myšlenku k následování Ježíše. Vezmi, co nemohu dávat: mé srdce, tělo, myšlení, čas, schopnosti, peníze, zdraví, sílu, noci, dny, mladost, stáří a použij si jich v Svou službu, ó můj ukřižovaný

Mistře, Vykupiteli a Bože, a nedopusť, abych zůstala jen při slovech!
Koho mám v nebesích leč Tebe? A tady na zemi není nikoho, po němž
toužím tak, jako po Tobě. Žízni duše má Boha, Boha živého. Skoro-liž
půjdu a ukáži se před obličejem Božím.“

Vydává Reformace.cz

Hošťálkova 1C, Praha 6, 169 00

ISSN 2336-8349